

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.

INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Dela ușa cortului.

Într'un acces de paroxism ziarul comitetului nostru național se dedă în numărul său din urmă la înjurături de o trivialitate care nu se întâlnește decât doar în ziarele de șantaj. Cititorii „Românului” (cât ultraj, Doamne, în acest titlu!) vor fi avut astăzi cu toții impresia repudiantelor spectacole dela ușa cortului... Firește, e mult sub demnitatea noastră, să râvnim noua atitudine a organului „autorizat” și să ne coborim în regiunile atât de inferioare în cari caută azi o salvare pentru oropsita sa ființă...

„Si non possum superos flectere, Acheronta movebo” — și-a zis întru început „autorizat”, iar acum, după îndelungi și zadarnice eforturi ce-a făcut, fără ca să poată convinge pe nimeni despre legitimitatea existenței lui, s'a coborât în adâncimile întunecate ale instinctelor, opintindu-se, ca într'un avânt al desnădăjduirii, să captiveze cu armele patimei desfrânate aceste instincte desagrabile ale oamenilor... Și ar fi o dovadă despre un mare grad de corupție în viața noastră publică, dacă campania aceasta mai nouă a „Românului” ar putea să-și taie cale prin apele urite ale lui Acheron. Noi însă avem alte convingeri despre sănătatea sufletească a lumii românești.

Deprindă-și deci în liniște „Românul” năravurile — noi sântem incredințați că ele nu vor putea să contagieze morala noastră publică.

Pretext pentru ieșirile sale urite de azi i-au dat „Românului”, cuvântările celor două iazme ale vieții noastre politice Mangra și Szegheszku. Tot omul de omenie ar fi așteptat, între împrejurări normale, o combatere zdrobitoare din partea unui ziar care se tipărește cu autorizația comitetului național, căci cuvântările celor doi trădători au fost aievea de un cinism și de o temeritate fabuloasă, care pot să contribuie, durere, nu numai la întărirea refractarismului unguresc, ci și la zăpăcirea unei părți a publicului nostru, pe alocurea atât de expus unei atrofieri din partea curentului unguresc.

Dacă, ziarul comitetului ar fi ținut cu dinadinsul să spulbere efectul — fie el cât de neînsemnat — al celor două glasuri de rușine, ar fi trebuit să arate, mai ales, perversitatea principiului pe care s'au brodat cuvântările trădătorilor: statul național unguresc. Și nu era de prisos să accentueze necesitatea supremă a menținerii — între orice împrejurări și curisicul celor mai

grele jertfe, ce poate aduce un popor conștient — a principiului fundamental în luptele noastre naționale: autonomia politică, căci ea este și numai ea poate să fie singura și absoluta garanție a dezvoltării noastre naționale în stat. În vremile noastre de decădere națională (decădere care se refrânge, durere, chiar și din atitudinea comitetului față cu valorile noastre naționale de frunte, față cu scriitorii) socotim că nu e de loc un prisos de propagandă să trezești zilnic în conștiința obștească sacrosanctitatea acestui principiu. Căci conștiința unui popor convins de sfințenia aspirațiilor sale naționale sintetizate de principiul autonomiei sale politice, va rămânea refractară întotdeauna pentru erezii politice atât de frivole ca cele debitate de cei doi irozi jalnici ai camerei ungare. Ceea ce va fi de prisos să-i reamintești zilnic unui popor pătruns de idealul său național, va fi lucrul asupra căruia stăruie azi mai dinadins ziarul comitetului: *îndreptățirea exclusivă a comitetului de a vorbi, cu potrivnicii politici, în numele partidului național-românesc din Ungaria.*

E cea mai firească și singura logică concluzie aceasta ce se poate scoate din principiul fundamental al existenței partidului nostru. Paginile acestui ziar, ale „Tribunii”, sânt o mărturie falnică a conștiințiozității cu care s'a propagat de aici credința pentru principiul autonomiei noastre naționale. Paginile acestui ziar, ale „Tribunei”, vor continua să fie și în viitor expresia cea mai curată a aspirațiilor noastre naționale, așa cum sânt înțelese ele de „însași rațiunea de a fi a unui popor”, rațiune pe care o constituie propaganda scriitorilor și cugetătorilor români, în înțelesul genuin al cuvântului. De aceea acest ziar, ziarul „Tribuna”, își va urma semeț calea sa tradițională, menținându-se la un nivel cu mult mai superior decât ca să poată fi ajuns de bulgării de noroi ai dușmanilor lui inconstienți.

Și tot din acelaș motiv vom trece cu un zimbet de compătimire peste inconstiențele încercări de-a proiecta asupra coloanelor noastre stafia lui Mangra. Vom zimbi, văzând, de pildă ca în numărul din urmă al „Românului”, rabulistica străvezie prin care compromițătorii comitetului național vor să stabilească o aparență de identitate între intențiile noastre de-a înălța comitetul la rolul de demnitate și conștiințiozitate ce i-s'ar cuveni și între intențiile herostratice ale haiduci-

lor noștri politici Mangra și Szegeszku. Vom zimbi, convingi că chiar și cititorii „Românului” își vor da seama că propaganda ziarului nostru pornește din izvorul străbun al vitalității românești, în vreme ce propaganda mizerabilă a transfugilor vine de pe cel mai îndepărtat tărâm de lumea noastră românească, de pe tărâmul dușmanilor noștri seculari. Își vor da seama până și cititorii „Românului” că dacă am găsit cu cale să criticăm somnolența comitetului național chiar și cu artificii ale ironiei, am făcut acest lucru în cea mai perfectă conștiință și în cea mai bună convingere, ba îndemnați chiar de-o temeinică îngrijorare pentru interesele partidului nostru național.

Că „am repudiat liniștiți certificatul formal al apartinerii la partid”; că am avut curajul să constatăm „neexistența” partidului; că am afirmat posibilitatea unei apărări a ideii naționale chiar contra „partidului”, că am spus despre comitet că e o „corporațiune platonice” și, în sfârșit, că am cutezat să reducem la adevarata ei valoare activitatea comitetelor noastre de până acuma, toate aceste „păcate” săvârșite de noi — a înțeles dintru început tot omul de bună credință — au fost săvârșite în legitima noastră temere de viitorul neamului românesc din Ungaria, care n'are decât o organizație politică-simulacru și care e condus politicește cu o dureroasă lipsă de avânt, energie și — de ce ce ne-am sfii să spunem adevărul? — de pricepere.

Da: putem repudia liniștiți certificatul formal al apartinerii la partid și noi luptăm pentru ca să putem obține un certificat real al apartinerii la un partid organizat. Da: un partid simulacru cum e al nostru, e un partid care în noțiunea curentă a altor popoare în situație oprimată de o putere atât de covârșitoare cum e cea ungurescă — *nu există*. (Și aceasta era ordinea de idei în care am afirmat neexistența partidului nostru). Da: pot să vie vremuri când idea națională trebuie susținută chiar contra partidului și e nespuse de dureros că unii membrii din comitet în pornirea lor de-a înstăpâni anarhia în viața noastră națională par a apropia în mod fatal aceste vremuri. (Sperăm însă că o reacțiune firească va însănătoși această corporațiune de-o răspundere atât de hotărâtoare pentru soarta neamului nostru). Și, în sfârșit, da: comitetul rămâne o corporațiune platonice

câtă vreme în loc să caute o reculegere a forțelor noastre naționale în scopul unei lupte politice demne, își cheltuiește întreagă energia la distrugerea tocmai a celor mai valoroase forțe naționale ce avem.

Hannibal bate de mult la porțile vieții noastre naționale și e timpul suprem ca organul comitetului să se reculegă din halul său respingător, până când încă n'a sdruncinat orice speranță într-o revenire la datoriile sale superioare a comitetului nostru național însuși. Să înțeleagă odată „Românul” ridicolul unei atitudini ca în ușa cortului, să înțeleagă conducătorii lui întunecați de patimă că rostul unui ziar „autorizat” al vieții noastre naționale îi indică o altă activitate decât o campanie și zadarnică și urită și desgustătoare și dureroasă prin inconștiența ei în același timp, pe care o poartă împotriva noastră. Lumea românească știe doar că nu dd. Oncu și Ciorogariu erau în timpul din urmă prietenii „intimi” ai lui Mangra, știe că prieteni cu mult mai „intimi” i-au fost trădătorului chiar conducătorii actuali ai „Românului”, cari erau deci mai curând în situație să-i cunoască planurile.*) Lumea românească știe de pildă că dl Goldiș era în toate ucenicul lui Mangra și că chiar Mangra l-a adus la Arad dela catedra de profesor, reușind să-l înlănțuiască cu mii de fire în cea mai intimă și strânsă relație personală. Lumea românească știe că dl Oncu a ieșit în publicitatea arenei politice abia în 1905—6 și că numai la stăruințele actualilor conducători ai „Românului”. Și pentru că știe va judeca în consecință întreagă campania lor perfidă și atât de puțin salutară pentru interesele neamului nostru.

*) Nu vom întârzia mult să aducem o lumină deplină și asupra acestui punct.

Iar dacă ziarul comitetului nostru național va stărui și mai departe în obiceiurile sale atât de — orientale, nu e departe vremea, sperăm, când bunul simț, chiar și al cetitorilor săi, se va revolta și va cere stârpirea cu foc și cu pucioasă a izvorului de demoralizare națională, care a ajuns să fie astăzi — da — el: *ziarul comitetului partidului nostru național...*

Partidul naționalist în Alsacia-Lorena. Din Strasburg se anunță: Duminică naționaliștii din Alsacia-Lorena s'au constituit în partid independent sub conducerea naționaliștilor Wetterle (fost condamnat pentru „agitație” naționalistă), Preiss și Blumenthal.

Scopul partidului e propaganda naționalistă și redășteptarea sentimentului național francez.

Mandatul dela Seghedin. În jurul mandatului baronului Bánffy se vor da niște lupte înverșunate. Așa zisele certe confesionale pricinuite de Polonyi la vestita adunare publică din Budapesta și alimentate în Cameră de diferiți deputați clericali, se resimt și la Seghedin, unde a fost candidat de partidul guvernamental din localitate mai întâi un jidan Dr. Rosa Izsó. Acesta a trebuit să abdică însă, pentru că catolicii amenințau cu spargerea partidului. În fața acestor certuri să încearcă cu sorți de isbândă mai mulți așa numiți radicali, cari ar călca pe urmele lui Bánffy, popularul deputat de odinioară al ungarilor din Seghedin.

Camerele comerciale din România. Luni s'a inaugurat în București noul palat al camerei comerciale de acolo. Cu prilejul acestei festivități s'au ținut mai multe discursuri. M. S. Regele Carol a ținut un discurs în care a adus elogii frumoaselor nizuințe ale camerelor de comerț, a constatat că înflorirea comercială a României a fost ajutată mult de mijloacele de transport cari se îmbunătățesc din ce în ce mai mult în liberul Regat. Regele Carol a arătat că precum Românii au dovedit un eroism necunoscut pe

câmpul de războiu, tot așa și pe tărîmul Industriei și comerțului trebuie să desvolte o muncă de eroi.

Socialiști și clericali. Duminică a avut loc în Alba-Regală (Székeshérvár) o mare întrunire publică organizată de partidul social-democrat pentru votul universal.

Uniunea poporală catolică a protestat împotriva întrunirii social-democraților, amenințând că, dacă se va îngădui întrunirea, membrii Unirii vor provoca scandal. Prefectul poliției, pentru a preveni eventualele încălcări, a interzis adunarea. Ministrul de interne însă, la apelul partidului social-democrat, a căsă opreliștea prefectului de poliție.

Intrunirea s'a și ținut, fără însă să fi avut loc demonstrații mai sgomotoase. A luat cuvântul și un orator al uniunii catolice. În cursul discursurilor, oratorii au fost întreruși când de social-democrați, când de clericali.

Congresul Ligei culturale.

Prima zi. — Primirea oaspeților. — Un tip curios. — Un an de activitate. — Darea de seamă a comitetului central. — Noui membrii.

Craiova 21 Maiu.

Prin congresul convocat la Craiova al »Ligei culturale« se încheie un an de rodnică activitate pe terenul cultural și național și se începe, sub cei mai buni auguri un nou an de muncă stăruitoare, condusă cu însuflețire și cu tragere de inimă pentru acest popor ce-și așteaptă de mult ziua cea de sărbătoare.

Un congres al »Ligei culturale« este totdeauna un prilej de sărbătoare a ideii naționale, de care au fost conduși acum douăzeci de ani întemeietorii acestei instituțiuni, de sărbătorire a spiritului de jertfă, de cari sunt conduși actualii conducători din comitetul central al Ligei. Un congres al Ligei, ca și o adunare a Asociațiunii, este o adevarată sărbătoare pentru orașul, în care se ține. O sărbătoare a fost și congresul din anul acesta pentru cetățenii din vechia capitală a Banilor Olteni. O sărbătoare frumoasă și înălțătoare, turburată numai de

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA“

Victor Eftimiu.

Fragmente din „Intâia rază“.

Salva.

— De unde vii străine?

Crisanthe

— Din largul depărtării...

Vestesc împărăția iubirii și-a iertării,
Nădejdea înfrățirii și-a mării împăcări
Credința ce se întinde în cele patru zări...
Eu spun povestea vieții aceleia, ce-odată
Veni din înălțime în lumea frământată
Sădind lumina milei în inimile reci,
Vestind isbânda legii și viața cea de veci!
E plin întreg pământul de marea lui lumină:
Getuli, Ispani și Mauri în fața lui se 'nchină
Iar sfântul său renume, trecut-a peste ani
În țara depărtată a mândrilor britani!...
În ziua când barbarul, ce nu cunoaște mila,
Veni în fața Romei, în ziua când Atila
Voi s'aprinde zarea semețului apus
Eși înainte Papa cu chipul lui Isus,
Și hordele păgâne ajunse la cetate
Ca 'n fața unei taine au stat înfiorate,
Cuprinse întâia oară de teama de păcat, —
Și-asfel prin semnul crucii orașul fu scăpat!
Așa și voi prieteni, cu semnul crucii sfinte
Prin veacurile grele veți merge înainte;
Veți merge înainte cu semnul sfânt în zare
Inspăimântând potopul noroadelor barbare,

Și țara voastră nouă sporind din zi în zi,
Întregul Soare-Apune prin cruce-l va păzi.
Veți merge înainte și-o țară tot mai mare
Va crește în aste locuri, pe-o largă depărtare,
Eu văd în zări departe un falnic viitor
Un crai măreț și-o țară — o turmă și-un păstor!

Și, seară, când va bate arama prea sfântită
Prelung ca o chemare din alte lumi venită
Când glasul cel de toacă, sunând mângăetor
Va trece să 'ntâlnească un buciom de păstor,
Atuncia rânduri-rânduri cu umbrele 'nainte
Eșind spre viața nouă, ca morții din morminte,
Veniți, veniți prietini, cu toții într'un gând,
Și 'n fața crucii sfinte cădeți ingenunchiând...
Rugați-vă la Tatăl din lumea cea senină,
Rugați-vă la Fiul — lumină din lumină —
Rugați-vă la Domnul Isus, la sfântul Duh,
A cărui fălăire plutește în văzduh...
De vreți să piară răul, ca umbra care piere,
În clipe de restriște de vreți o mângăere,
Plecându-vă genunchii și frunțile plecând,
Rugați vă prietini, cu toții într'un gând.

Țăranii

Rugămu-ne la Tatăl din lumea cea senină,
Rugămu-ne la Fiul — lumină din lumină —
Rugămu-ne la Domnul Isus, la Sfântul Duh,
A cărui fălăire se 'mprăștie'n văzduh...

Crisanthe.

Rugați-vă la Fiul, ce și-a lăsat seninul
Să vină printre oameni, să 'ndure crucea, chinul,
La cel ce, mort pe cruce, din morți a înviat.
Rugați-vă l'Acela ce 'nceruri s'a 'nnălțat

Și șade-acum de-adreapta cerescului părinte,
Și-ascultă cum se 'nnălță a noastră rugămintă.

Țăranii.

Rugămu-ne la Fiul ce lumea și-a lăsat
La cel ce, mort pe cruce, din morți a înviat.

Moartea lui Decebal.*)

Oștirile romane porniseră din țară
Spre Sarmisegetuza. — Iacizii se plecară
În fața măreției puhoiului — pornit
Spre munți, să potopească norodul răzvrătit.
Veniau legionarii — ca stolul de lăcuste
Prin văile ascunse, pe drumurile 'nguste
Trufași să poarte fala Romanului popor,
Trufași că însuși Caesar mergea în fruntea lor!
Veneau să pedepsească pe Dec'bal, semețul,
Ce nu voia să poarte rușinea și disprețul
De-a fi supus la biruri, ca orice căpitan
De hoarde, ce se 'nchină poporului roman.
Acum oștirea intră pe-o vale neumblată...
E liniște adâncă. Dar iată că de odată
Din vîrfuri cade-o floare de pietre, ce zdrobesc
Un șir întreg de oaste. Romanii se opresc,
Se 'ntorc pe alte drumuri, ajung în altă vale
Și Sarmisegetuza de odată iese în cale.
În fața ei, Romanii durează alt oraș
Și 'ncep de-acolo lupta cu falnicul vrăjmaș.
Întâi un freamăt tainic... apoi o nechezare
Pornește Catapultul. Un scut lucește-n zare.
Ascunși sub scuturi grele ostașii trec pe rând
Ca broaște'e țestoase spre ziduri lunecând,
Țâșnesc săgeți din arcuri și șueră în aer;

*) Povestirea Salvei.

dispoziția luată de un domn, șef al muzicii militare de a nu se cânta »Deșteaptă-te Române« de către această muzică, probabil spre a nu trezi în sufletele urmașilor Banului Mărăcine scârba și durerea, văzând cum și în cetatea lor începe a se acioia gozul galițian. Nădărdim însă că pentru această faptă a sa domnul șef își va lua pe-deapsa meritată.

Primirea delegațiilor din țară a fost cât se poate de entuziastă. Congresiștii au fost conduși dela gară, cu muzica în frunte până la »Cercul cultural«, pe al cărui frontispiciu fluturau flamurile cu inscripția »Bine ați venit«. Dela »Cercul cultural« membrii Ligei au pornit în corpore la biserica Madona Dudu, unde au azistat la Te-Deumul oficiat de preoții dela această parohie. O în-nălțătoare predică a ținut cu această ocazie preotul Lungulescu, asemănând lupta pentru cultura noastră națională cu luptele purtate de primii aderenți ai creștinismului. Credința a fost care i-a dus pe aceia la triumf. Luptând cu credință, și noi vom ajunge la idealul de atâta vreme urmărit.

Ședințele congresului s'au ținut în sala Liceului Carol, sub prezidenția d-lui Virgil Arion. Iată în întregime discursul de deschidere rostit de acest ales fiu al neamului nostru :

Dlor!

Am un sentiment de liniște și de tărie sufletească, când mă aflu în adunarea aceasta. Simt că fac o faptă bună. Eu lucrez, pe cât stă în puterile mele mărginite pentru un scop mare și frumos. Nu știu dacă e apropiat, uneori el se pierde și pentru mine în negura depărtării. Dar am conștiința că ceva mai înalt nu pot să urmăresc în viață. N'am multe de spus și de-abia îndrăznesc să prind în cuvinte aspirațiunile, așa-i de mare contrastul între ceia ce realizăm în faptă și ceia ce dorim.

Dar unele cuvinte trebuiesc spuse. Vorba își are vraja ei. E purtătoarea simțirii noastre, printr'insa acelaș gând ne cuprinde, aceeaș pasiune ne duce. *Și avem nevoie, dlor, de o pasiune mare, care să împace trufiile mici, să potolească patimile meschine.*

O pasiune, care să nu se piardă în abstrac-

țiuni, care să se prindă de ce e viu, de ce trăește cu noi, de ce suferă și plânge alături de noi, care să se miște de ochii, care cată spre noi, de mâinile ce se întind ca să ne cheme. Concentrându-ne într'o astfel de pasiune mare, vom da o adâncime nespūsă vieții noastre, hotărârea și liniștea vor domni între noi și vom putea asprimilor vieții să opunem aspirațiile noastre. Această concentrare a vieții într'o pasiune mare, al cărei obiect e aproape de noi, trăește viața noastră, ne va pierde energia în lucruri mici, ne va scăpa de lașitatea supremă, aceia de a nu voi.

Nici nu trebuie ca, pierzându-ne în aspirațiuni nelămurite, să pierdem și sentimentul obstaculelor și să nu luptăm ca să le înfrângem. Viața e aspră. Asprimei ei să opunem tenacitatea noastră.

Inercărilor noastre obstinate se vor deschide căi noi. Va crește puterea noastră de rezistență în contra vieții.

Va crește și conștiința în noi a valorii noastre. Vom deveni astfel stăpâni pe existența noastră și a neamului nostru. Vom rupe lanțurile vechi, care ne țin într'o adormire de veacuri. Pe ce căi să apucăm? Pe orice cale! Să mergem pe calea cea veche, cea bătută, doar să încercăm să deschidem și căi nouă.

Întreprindem o luptă de liberare, de cucerire a vieții, orice început nou trebuie lăsat să trăiască, căci poate să dea roade bune. Se vor face greșeli. Dar unde e luptă, unde e pasiune, se produce greșelile inevitabile vieții și focului luptei, impetuoșității omului, care dă și primește lovituri.

Numai lăsând liberă afirmare personalității fie-căruia, națiunea și cauza națională poate merge înainte.

Numai îndemnând pe fiecare la încercări și avânturi personale, putem triumfa. Cauza e a tuturor și ca să meargă înainte, e nevoie de o izbucnire continuă de viață originală. Numai astfel vom ajunge la adevărata cultură pe care o urmărim cu toții. Căci cultură însemnează înainte de orice, afirmarea personalității tale și autonomiei tale pe toate căile. Însemnează în ultima analiză libertate. Libertatea pentru neam. *Unitatea culturală nu poate rezulta decât din armonizarea tuturor libertăților, tuturor personalităților independente, unite într'un ideal comun.* Și de aceea de o cultură românească adevărată, independentă, nu se va putea vorbi, cât timp mare parte din neamul nostru va fi subjugat.

Neavând libertatea nu poate avea Românul dezvoltare independentă proprie, autonomă, nu poate avea cultură.

În mijlocul culturai streine, Românul rămâne un desrădăcinat. Nu numai fericirea lui e slăbită, dar și puterile lui de viață și darurile, cu cari Dzeu, l'a înzestrat, sunt întunecate.

Intr'o atmosferă de dușmănie, de pismă, de bănuială, sentimentele lui cele mai intime sunt înjosite. Ii trebuie aierul curat și răcoros al libertății, ca să se înalțe stejarul falnic.

Până atunci viața lui e o minciună, ceva, care e strein pentru el, care nu e în acord cu simțirile lui cele mai adânci, *un simulacru de viață.*

Cultura românească nu va da tot ce poate, decât în ziua când toți Românii vor fi liberi.

Dupăce congresul a fost salutat din partea craiovenilor de dl Protopopescu, directorul liceului s'a espediat M. S. regelui următoarea telegramă :

Congresul din Craiova al Ligei Culturale trimite regelui venerat și glorios, cătră care se înalță cu mândrie cugetul unui neam întreg, în tot cuprinsul pământului locuit de Români, cele mai respectuoase omagii, dorind, în avântul speranțelor noastre ca dinastia neatârării României să rămâie în istorie și ca dinastia triumfului întreg al dreptății neamului nostru.

S'au citit apoi rapoartele pe cari le dăm în numărul nostru de mâne. Cu ele s'a încheiat ședința de dimineață.

Ședința de dupăamiază.

Ședința se deschide la orele 3¼ d. a. D. Parizianu, președintele secției din Giurgiu a Ligei face unele propuneri privitoare la îndrumarea activității Ligei. Între altele cere : Să se mărească numărul membrilor din comitetul executiv. Membrii comitetului executiv să țină toți conferență prin provincie. Să se convoace din timp în timp la consfătuire președinții secțiilor. Să se lase secțiilor dreptul de a reține 50% din venitele lor. Să se înființeze reviste periodice ale fiecărei secții. Să se înființeze biblioteci populare mai multe etc.

Președintele secției din Bechet al ligei face propunerea ca liga să se adreseze băncilor populare, cerându-le să contribuie și ele cu ajutoare materiale ligei. În acelaș timp cere ca secțiunile din țară ale Ligei să aboneze ziarele din Ardeal spre a se putea astfel publicul să se orienteze mai ușor asupra mersului chestiei naționale.

Se trece apoi la discuția asupra gestiunii din anul trecut a ligei. D. Iordan Bogdan, în aprobările generale, aduce mulțumiri comitetului central pentru activitatea sa. La acest punct i-a cuvântul și dl Al. Florescu, care cere ca secțiunile din țară să dea mai mult concurs secției centrale, D. Gherghiu cere să se depună mai multe stăruințe pentru plasarea biletelor de loterie ale Ligei.

Dl Brătianu arată greutățile cu cari se înființează secțiile rurale ale Ligei, cere să se facă pașii necesari pentru a se da localurile de școală ca sediu secțiilor rurale ale Ligei.

În ce privește măsurile ce ar trebui luate spre a se stârni mai mult interes față de Ligă, dl Popescu Tudor face propunerea ca Liga să se pronunțe asupra tuturor actelor cari privesc solidaritatea națională. În contra acestei propuneri vorbește dl Bogdan-Duică, arătând că Liga trebuie să se ocupe numai de acele chestii cari unesc pe toți Românii, deci cu chestia culturală. Liga trebuie să se ferească a se amesteca în chestii cari sânt menite a produce desbinări.

Se mai fac apoi diferite propuneri de dnii Damian Drăgănescu, care cere ca fiecare secție să fie obligată a invita pe unul dintre lite-

Văzduhul tot se umple de vuet și de vaer
Și bubue berbecii izbîndu-se de porți
Iar caili trec de avalma pe trupul celor morți.
Pe sus săgeți și flacări și urlete cumplite!
Pe jos sunt cofuri, scuturi și capete zdrobite
Și caili întinși pe spate cu oameni la un loc...
E moarte pretutîndeni... e moarte, fum și foc.
Se clatină cetatea de-atîta frămîntare,
Berbecii bat în ziduri mai tare... tot mai tare
În fiare îndrîjite Romanii se prefac
Și sparg întăia poartă a lagerului dac.
O, zei! Vă fie mi-ă! Zamolxis, îndurare!
Vrășmași nu sunt oameni, sunt trăsnete, sunt

Și sar, aleargă, mușcă de sânge însetați
Pe cei ce cad în pâlcuri de arcuiri săgetați.
Sporesc mereu Romanii și Dacii cad într'una...
Soldații cei din urmă s'adună ca furtuna
În sulite dușmane s'aruncă hotărâți
Și mor striviți de pietre, de lăni îi doborâți.
O liniște de moarte se întinde pe tot locul,
Se curmă orice luptă... se mistue și focul,
Prin porțile des hise, în vaet și plânsori
Romanii intră în cete și trec învingători.

Cetatea e luată. Din umbra lor fruntașii
Spre templul lui Zamolxis în taină-și poartă pașii
Și 'n cinstea lui închină o cupă de venin —
De cât să fie sclavii soldatului străin.
Iar Decebal își strânge sprâncenele 'ncruntate
Privește înc'odată spre scumpa lui cetate,
Scutează nesfârșitul iubitei sale țări
Ce-ardea înflă-ărată din zări și până 'n zări;
Iși trage spada plină de-a focului lumină
O 'ntoarce și-i înfige mânerul jos în tină
Și apoi cu buza strânsă și pieptul desvelit
S'arunsă fără milă în fierul ascuțit.
O clipă doar... o clipă și inima ce-odată
Știuse-atât de tare în pieptul său să bată
Străpunsă fu la mijloc de fierul mișelesc,
Ce n'a răvnit să 'nnoate în sânge împărătesc.
O clipă doar... și capul în care altădată
Ursise-atâtea gânduri o minte frămîntată —
Mărețel cap de zimbru al regelui învins —
În vesele fanfare din umeri fu desprins.
L'au dus apoi pe-o tavă... semeț privi împărăful
Pe cel ce-l înfruntase pe dânsul — ne'nfruntatul!
Dar când au fost să plece so'dații toți din cort,
Traian căzu pe gânduri în fața celui mort.

Fabrica de tâmplărie

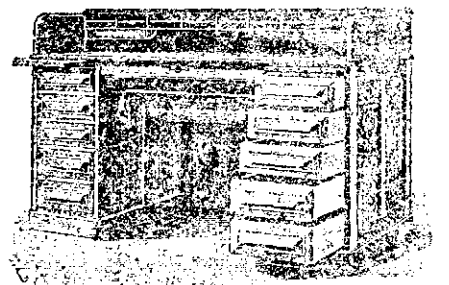
instalată cu putere de mașini

ERŐS VICTOR FIAI

din Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobiliere complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școale după model în orice sti **Mobilier american** pentru birouri și sipete cu stropuri pentru acte se pregătesc la comandă

și în diferite callități, precum se vede și din desemn.

raji noștri a ținea, cel puțin odată pe an, o conferință.

Răspunzând tuturor, d. Iorga arată netemeinicia unor observări făcute de unii membrii, insistând asupra cadrelor, între cari se poate extinde activitatea Ligei spre a nu fi expusă această instituție.

Se procedează apoi la alegerea a doi membrii în comitetul central, cari sunt aleși în persoanele dlor G. Bogdan-Duică, P. S. Sa arhimandritul Scriban, și un censor ales în persoana dlui Dr. Ștef. Bogdan.

Ședința de după amiază s'a închis la orele 7 d. a. Seara a fost o frumoasă serbare la teatrul național.

Ziua a doua.

— Conferința dlui G. Bogdan. —

Situația politică peste munți.

Vorbind despre aceasta chestie, suntem sub impresia unor discuții cari ne turbură adeseori. Datoria noastră, este de a sta deocamdată în expectativă. Spre a lămurii chestia aceasta care preocupă atâtea spirite, trebuie să părăsim — pentru noi — toate patimile.

Românii din Ungaria fac parte dintr'un imperiu, a cărui soartă este și soarta lor. Vorbind de ei să nu uităm de imperialismul austriac. Austria cu imperialismul ei este necesar în Orient. În toată politica românească trebuie să se țină cont de acest lucru. Ideia a fost exprimată mai întâi de Hurmuzaki în fragmentele sale. El spune că ocuparea Transilvaniei de către Austria a fost dictată de necesitatea ce o simțea Austria de-a pune mâna pe o graniță ușor de apărat, cum sunt munții Transilvaniei. Tot grație imperialismului austriac s'a ocupat și Bosnia, spre a se putea întări granița la sud. Dacă Bosnia n'ar fi fost ocupată, acolo s'ar fi putut naște un stat sârbesc mare, o confederație slavă sudică, amenințătoare. Un stat vecin puternic ar fi periculos pentru Austria. Acest motiv a fost care a determinat-o să lase ca Rusia să ocupe Basarabia, spre nu se întări România prea mult. Deja cu doi ani înainte se știa că Austria făcuse cu Rusia tocmeală în ce privește Basarabia. Să ne revoltăm? E o fatalitate, căreia trebuie să ne supunem.

Deci chestia română nu trebuie privită numai din punctul de vedere al nostru propriu, ci și al vecinilor. Căci numai astfel se va aduce lămurire deplină. Curios dar exact. Vedem că Austria, deși a făcut țiguri pe socoteala noastră, a fost cea dintâi care a încheiat cu noi tratate comerciale.

Cum stau Românii din Ardeal față de politica austriacă? Românii au fost totdeauna imperialiști. Mai mult decât totdeauna au fost imperialiști la 1848. Acest imperialism a fost reprezentat de Șaguna, iar în schimbul atitudinii acesteia Românii au avut succese, ca libertatea în alegeri, autonomia bisericii și școlii și improprietărea țărănilor Români. Aceste succese erau venite din partea imperialismului, care își servea interesele, întărind un popor, care avea nevoie de ajutor, cum era poporul românesc.

Cu slăbirea influenței Austriei în Germania, începe năzuința ei spre Orient. Atunci se ivește mai mult antagonismul între Români și Maghiari. În parlament Românii nu mai pot obține ceea ce obțineau mai înainte, de oarece nu aveau puterea Maghiarilor. Urmează, în urma succeselor maghiare, o descurajare adâncă în mijlocul Românilor ceea ce îi face să declare pasivitatea.

Șaguna, care era așa de intim la Viena, nu mai putea acum face nimica. Reprezenta un popor mai slab. Incep bănuelile, chiar și Șaguna, fără de nici o vină a fost acuzat de nepăsare, el, care făcuse atât de mult pentru neamul său, atunci când imperialismul austriac avea și el nevoie de Români.

Aceiaș stare de lucruri o vedem și azi. Bănueli de o parte, de alta, ideia împăcării cu Ungurii. Ideia asta de altfel e veche. Chiar în anul revoluției s'a exprimat de oameni cu destulă autoritate. Față de imperialismul austriac, față de șovăelile succeselor și descurajarea nesucceselor din timpul din urmă, asupra cărora puncte trebuie să ne orientăm?

Românii, prin faptul că stăpânesc pământul Ardealului, sunt stăpâni acolo. În timpul din urmă ei încep să se întărească, și în cele economice. Forțele cele mai serioase ale Românilor din Ardeal sunt cele fizice. Fizicește Românul din Ardeal e foarte rezistent. Cu puțină hrană, observăm la ei o forță de muncă extraordinară.

De partea lor economică Românii din Ardeal știu să îngrijască de cea politică însă mai puțin decât ne așteptăm noi. Un filozof englez zice: »Să te iai politicește după omul, care vezi că știe ce poate fi de folos în viitor!«

Ce ar putea produce dincolo imperialismul de azi? Ce ar putea produce împăcarea cu Ungurii?

Când Românii vorbesc în parlament pentru limba germană în armată, când vorbesc despre o confederație — Grossösterreich ei fac imperialism austriac. Dar cine ne garantează succesul urmând această direcție? Căci în decadența ce se observă a parlamentelor, se manifestă în timpul din urmă voința Curței. Curtea crește tot mai mult în putere. Acesta e simptomul cel mai serios. Astel Curtea înțelegând devotamentul Românilor, ar putea face ceva pentru ei. Aceasta e convingerea conferențiarului.

În ce privește ideea împăcării — al cărei reprezentant de dată recentă e un arhieru — oratorul arată că chiar și bărbații politici ai României au avut-o. Unde se găsește deci o soluție clară? N'o vedem niciări!

Concluzia este deci:

Să privim la frământările de dincolo, manifestându-ne simpatia față de toți aceia, cari caută să întărească **forțele intelectuale și materiale ale Românilor**. Să sprijinim pe acea cari vor să întărească literatura, starea economică a Românilor.

Despărțirea din timpul din urmă a luptătorilor e regretabilă. Nu trebuie însă să ne sperie. Va trece și ea!

Oratorul amintește de propaganda grupului lui Iaszi. Un pact cu acest om nu poate fi refuzat, când e vorba de câștigarea votului universal. Activitatea cea mai practică ar fi să sprijinești ideile, cari îți întăresc forțele tale, fără a te gândi dela cine vin ideile. Astfel, în ce privește apărarea școlilor Români ar putea merge alături su catolicii, cari luptă pentru apărarea școlilor confesionale.

Noi nu suntem chemați să decidem în ce privește cearta ivită în timpul din urmă între Români. Noi facem mai bine, dacă ne dăm seama că, în ceața asta, ideile fundamentale nu dispar.

În tot cazul, ca Ligă pentru *unitatea culturală*, putem să le exprimăm dorința de unire, singura condiție a unui succes valabil. Vrem să-i vedem pe un câmp de înfrățire neturburat de nimeni!

Noul mareșal al Bucovinei.

— Baronul Alexandru Hormuzachi. —

Majestatea Sa Impăratul a numit mareșal al țării, pentru noua perioadă legislativă, pe Dr. Alexandru baron Hormuzachi, deputat în dieta țării. Vestea aceasta, care a sosit la Cernăuți Sâmbătă seară, a fost primită în toate cercurile și păturile populației cu o vădită satisfacție. Baronul Hormuzachi face parte din familia bine cunoscută a Hormuzachștilor, cari și-au câștigat pentru desrobirea politică a Bucovinei de jugul galițian și pentru trezirea națională a Românilor bucovineni merite netrecătoare. Membrii acestei familii au stat decenii întregi în fruntea vieții politice și naționale a Românilor bucovineni înaintașii actualului mareșal al țării au avut totdeauna partea leului. Ca bărbați politici, ca scriitori ori în fruntea societăților culturale, ei au luptat pentru promovarea intereselor neamului românesc din țară.

Baronul Alexandru Hormuzachi a fost, până la intrarea sa în politică, funcționar la procuratura de finanțe. Pe atunci a fost ales de reșeșite ori viceprezident al Societății pentru cultura și literatura română din Bucovina luând parte activă la acțiunile culturale ale Românilor bucovineni. În anul 1904 a fost ales pentru prima dată în dieta țării din curia proprietății mari.

În dietă, baronul Hormuzachi a fost totdeauna părtaș la acțiunile mai de samă, cari s'au petrecut în timpul de frământare al ultimei epoci politice: Aparținând clubului proprietarilor mari, din fire conservativi, baronul Hormuzachi n'a accentuat însă nicidecând prea mult această confesiune politică, ci a fost mai mult o natură împăciuitoare, mijlocind legătură dintre cele două grupări ale deputaților români: stânga extremă a democraților radicali și dreapta conservatorilor. Cât de folositoare a fost această mijlocire, poate aprecia numai acela, care nu uită importanța reformelor realizate de ultima dietă și care știe, că împotriva unei opoziții sistematice a grupului conservator nu s'ar fi putut înfăptui nici una din ele. Activitatea dietei ar fi fost sdruncinată dela începutul ei și urmarea ar fi fost un fiasco complet, care ar fi îndârjit la o luptă desperată elementele progresiste și n'ar fi folosit nimic grupului conservator. Grație spiritului de concilianță dovedit de gruparea con-

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai săzute mobila de Székely și Réti fabricanți de Marosvásárhely lipsă la: mobile în Piața Széchenyi-tér 47. -

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă
= plătire în rate lunare fără nici o urcare
de preț. — — —

= Mare asortiment în trusouri pentru mirese. =
La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat

servatoare, Românii s'au unit scurt timp după constituirea dietei și au putut astfel în armonie colabora la reformele menite să puie viața publică a țării noastre pe o bază nouă.

Cunoscător temeinic al chestiunilor dela ordinele zilei, orator, deși nu cu vervă, dar cu dar de convingere, temperament liniștit, baronul Hormuzachi se bucură de simpatii generale atât la Români cât și la celelalte națiuni și era predestinat pentru acest post plin de responsabilitate.

Cunoscândul ca român bun, ca parlamentar cu experiență, ca bărbat cumpenit în judecată și acțiunile sale, bucurându-se în toate cercurile de trecere deosebită, noi putem aștepta dela activitatea sa, că va însemna o perioadă de succese pentru politica țării și îndeosebi pentru politica neamului.

În speranța aceasta îl salutăm în fruntea administrației autonome a țării și dorim, ca sprijinit de toți factorii chemați să lucreze la prosperarea țării și a neamului din care face parte.

„F. Pop.“

Documente omenesti.

Am primit la redacție următoarea scrisoare:

Onorată redacție,

În zilele trecute am trimis la redacția „Tribunii“ anunțul de finanțare pentru publicare. Cinstiții domni dela „Tribuna“ au fost atât de buni și loiali că — poate din punct de vedere a politicii mai înalte — să nu-mi publice anunțul.

Nu scrutez motivul, constatez numai că nu vă stă prea bine dlor și nici nu vă servește spre laudă, dacă d-voastră și din lucruri familiare și sociale faceți demonstrații politice. „Românul“ foaia oficioasă a partidului național, a observat momentul acesta. D-voastră însă — așa se vede — trebuie să escați și în afaceri sociale cu intransigența nemotivată.

Am comunicat cazul inteligenței române din Orade și vă mărturisesc că cu un oareșcare suris ironica luat faptul la cunoștință.

Până acum am avut și eu plăcerea a mă considera între abonenții „Tribunei“, de azi însă mă voiu lipsi de plăcerea aceasta și ca răspuns la binevoitoarea atențiune a „Independentei“, îmi țin de datorință morală a Vă comunica că mai mult nu reflectez la „Tribuna“, rugându-vă să mă ștergeți pentru totdeauna din lista abonaților. Sper că și din Orade, cât și din jur mi-or urma mai mulți inși exemplul bun.

Salutare!

Dr. Mangra,
avocat.

Atât spune scrisoarea. Răspunsul nostru e scurt și hotărât:

Înainte cu vreo 3 ani, gazetele noastre românești, văzând prigonirea la care suntem expuși din partea dușmanilor noștri pe toate terenele, a hotărât să nu mai publice nici un fel de *aviz, anunț de logodnă sau cununie, invitare la petreceri, apel și altele* — eșite din tipografii străine.

Suntem Români, avizați la propriile noastre puteri, și trebuie să ne sprijinim noi pe noi, căci străinii nu ne sprijinesc. „Tribuna“ consecventă acestei hotărâri, a refuzat și va refuza și pe viitor publicarea avizurilor tipărite în tipografiile străine. Durete, mare parte dintre avocații noștri (ca să pomenim numai un exemplu) își comandă până și avizurile prin cari își anunță deschiderea cancelariei — în tipografiile străine („Pannonia“, Budapesta). *Și ziarele noastre să le publice gratuit!*

Ori, anunțul de logodnă al d-lui Dr. D. Mangra s'a tipărit în tipografia lui *Láng József*... Noi l-am aruncat deci în coș.

Că „Românul“ l-a publicat, dovedește numai din nou spiritul românesc în care a redactat acest organ ajuns pe mâinile împăciuitorului cu orice preț — Goldiș.

Noi n'am vânat după abonați și de dragul lor nu vom jertfi nici odată principiul sprijinului reciproc.

Cu vorbe umflute nu se pot susține instituțiile românești. Trebuie fapte și inimă românească. Cum să avem industriași și meseriași români, când noi le dăm numai vorbe de încurajare și îndemn, iar banul ni-l ducem la străini.

Ca să se știe.

Scrisori din Paris.

Funerariile lui Berteaux. — Triumful geniului francez. — Eroii din Maroc. — Un ziarist german despre soldații francezi. — Inaugurarea bustului lui Verlaine. — Verlaine și Anatole France. — Piesa d-lui d'Annunzio și feeria lui Maurice Macterlinck. — Milardarii americani la Paris. — Micii eroi. — Sfârșitul lunii Mai.

Paris, 31 Mai.

...O săptămână bogată în evenimente. Și e cald, și e frumos! Zilele se înșiră albastre și senine ca pietrele unui colan de safire. Pe deasupra Parisului plutește o lumină de apotează. Ea a luat naștere în ziua când l-au înmormântat pe bietul Berteaux. Pe când soldații defilau dealungul Câmpiilor Elysee, sub razele calde de soare ce făceau să scânteie sutele de baionete, platoșele de oțel ale cuirasierilor și căscile lor daurite, strigăte ascuțite au izbucnit subit în sânul mulțimei. Eram tocmai în fața Arcului de Triumf. Și strigătele aaste stridente aveau accente atât de imperioase de biruință, încât au stăpânit o clipă sufletul norodului, smulgându-l din pioasa solemnitate cu care însoțea cosciugul nefericitului ministru de războiu. Într-o clipă, vânzătorii de ziare au fost ușurați de edițiile speciale pe cari le anunțau — căci dela ei veneau strigătele — și foile proaspăt tipărite au trecut din mână în mână, foșnind sub cerul de Mai. Ele anunțau biruința. Aviatorul Voдрines trecuse Pirineii și debarcase la Madrid. Glorie geniului francez!... Da, îndrășnețul sburător trecuse munții și prin azur sau ceață, în luptă cu vulturii geloși, după primejdii grele, peste stânci ascuțite și prăpăstii negre a bătătorit pământul Spaniei vecine în mijlocul aclamațiilor delirante ale mulțimei care îl aștepta, în vreme ce drapelele franceze și spaniole fâlțâiau în vânt. Ciudată și admirabilă coincidență, care a vrut ca această veste să ne sosească tocmai în clipa când parizienii îl însoțeau pe Berteaux în ultima-i călătorie! Funerariile lui au avut astfel aerul unei apoteoze. „*Le general est mort, mai la bataille est gagné*“ — a murmurat lângă mine un parizian bătrân. Și geniul înaripat al Franței e departe de-a fi obosit. În clipa când vă scriu, Parisul e în așteptare. Cursele de aeroplane Paris-Roma-Turin au avut loc ieri. Dintre aviatorii plecați să cucerească alte văduri, Beaumont, Garros și Kimmerling au sburat până la Nisa, de unde vor porni mai departe. Cine va câștiga laurii? O veți afla în curînd.

...Până atunci Franța, culege în altă parte a lumii, alți lauri pe câmpul de războiu. Batalioanele africane au pășit din victorie în victorie până la porțile Fezului cari s'au deschis largi în fața lor. Capitala Marocului răsuflă, rebelii au fost împrăștiați, nu fără ca francezii să fi pierdut câți-va viteji. Dar victoria e asigurată. Eroii de cari s'a vorbit într'un recent foileton al „Tribunii“, au dovedit odată mai mult cum înțeleg ei bravura. Ei au făcut minuni de vitejie. Până și correspondentul german al lui *Lokal Anzeiger* le-a plătit tributul lui de admirație. „Sânt uimit — scrie el în ziarul nemțesc — de curajul și de agilitatea de cari dau dovadă francezii pe câmpul de luptă.

Admir spiritul războinic al acestei națiuni. Bătălia îi îmbată, primejdia îi atrage ca o femeie frumoasă. Războiul e elementul lor“. Dar correspondentul german din Maroc critică lipsa de ordine ce domnește în munițiunile cari însoțesc batalioanele franceze. Hotărât lucru, germanul are spiritul critic dezvoltat; și gravitatea cu care redactorul lui *Lokal-Anzeiger* face apologia ordinii munițiunilor, îmi amintește fără de voe ironia fină cu care Tolstoi, în „Războiu și Pace“ ne vorbește de pedantismul nemțesc cu privilegiul epocii napoleoniene. În vreme ce armatele rusești și nemțești sânt puse pe goană de marele căpitan, conducătorii nemți sânt preocupați până la insomnie de neorânduile produse în carele lor cu proviziuni. Restul îi importă mai puțin!

...Și încă odată apotează. În delicioasa grădină a Luxemburgului printre flori și verdeață și șipote cu apă limpede. A avut loc Duminecă inaugurarea bustului duiosului Verlaine. De acum, chipul naiv bărbos și îndurerat al poetului, va răsări în marmoră printre straturile de zambile și tufele de liliac. Bietul Verlaine, persecutat de soartă cât a viețuit, n'a avut parte complectă nici după moarte. Reprezentantii oficiali ai Franței nu au luat parte la solemnitatea de Duminecă, din pricina doliului cauzat de pierderea lui Berteaux; dar admiratorii nu i-au lipsit celui mai inspirat dintre poeții francezi. Grădina era plină de scriitori și de artiști, iluștri sau obscuri, dar plini de pietate. S'au rostit discursuri și s'au citit poezii de ale răposatului autor al lui *Sagesse*. Și — Doamne! — cât de dulci, cât de parfumate păreau versurile lui, împrăștiate ca niște petale de trandafiri în văzduhul albastru de Mai! Unul din cei mai mișcați era de sigur Anatole France. Marele scriitor fusese prieten bun cu Verlaine pe cari ni-l'a înfățișat sub trăsături atât de delicate și bizare, în două personaje ale lui: Gestas, din *nuvela cu acelaș nume*, și Chonlette din „*Lys Ronge*“. Barbișonul alb și mustățile stufoase ale dlui Anatole France, tremurau de emoțiune, în vreme ce ședea descoperit în fața bustului de piatră; pe fruntea lui înaltă soarele își picura razele printre frunzele plutaniilor. La ce s'o fi gândit subtilul prozator? La tinerețea lui îndepărtată, la vremurile de demult pe cari îi le evoca statua mortului, la avânturile lui din trecut, la iluziile, la prietenii lui — sau poate chiar la faptul că mai curând sau mai târziu nu va mai fi? Căci mi-s'a părut că pălește puțin, în vreme ce un tînăr spunea cu glasul sonor și mișcat, inimitabilele versuri ale lui Verlaine:

Tout suffoquant
Et blême, quand
Sonne l'heure.
Je me souviens
Des jours anciens
Et je pleure!

...Am auzit zilele trecute și alte versuri, dar mărturisesc, mult mai puțin suave și armonioase ca ale lui Verlaine. Am fost și eu să văd „Martiriul Sf. Sebastian“ de d'Annunzio. Poetul italian a avut mai puțin succes decât ne-am fi așteptat după văjăitoarea reclamă făcută în jurul acestei piese. Nu spunem eu mai deunăzi în coloanele *Tribunei* că magnificența greoaie și confuză a poetului italian nu e făcută pentru inteligența limpede a francezilor?... Răsfoiți dările de seamă ale celor mai autorizați critici parizieni și veți găsi la fie ce rînd al lor reticențe pline de politeță. Eu unul am regăsit în noua piesă a d-lui d'Annunzio calitățile și mai ales defectele ce-l caracterizează. Mai întâi nu e clar, și desfid pe oricine a asistat la reprezentarea piesei dela Châtelet, să-mi explice rostul, miezul, ideia conducătoare a „Martiriului Sf. Sebastian“... Dl d'Annunzio ne face să gemem sub armura grea de metafore bizare și — cum să le mai nu-

Suspensorii, bandage și ochelari

Mașini de tuns, brice, foarfeci, ochiane, zwickeri, ochelari, baro și termometre, suspensorii, aparate de inhalat, totfelul de specialități de gumă elastică, PRINTEMPS cel mai perfect prezervativ femeiesc cu 4 cor., se poate căpăta exclusiv numai la firma:

Dobos Sámuel

din **Temesvár-Józsefváros**,
(Timișoara-Josefin)
Hunyadi és Miszits-u. sarkán.

mesc? — și deplasate cu care își încarcă ver-surile. E pur și simplu un delir din care ești cu durere de cap, dar sufletul nu ți-e mișcat câtuși de puțin... Sensualismul bestial, care a făcut atât de antipatică piesa „Phedra” a poetului italian, pare apucărura lui preponderentă; apoi gustul său inexplicabil pentru tot ce e plagă fizică, bube și puroi, nimic din toate acestea nu lipsește din „Martiriul Sf. Sebastian”.

Unde mai pui că dl d'Annunzio a încercat să scrie într-o limbă care nu e a lui. Când nu vorbești franțuzește de când ești copil, cu greu poți scrie curat în această limbă. Cu toate că piesa dlui d'Annunzio a fost revăzută de un literat francez, stilul lui e de o construcție cât se poate de puțin franțuzească. Barbarismele abundă. D. d'Annunzio voind să fie mai catolic decât Papa, adică să scrie franțuzește mai bine ca un francez, a îngrămădit în piesa d-sale toate cuvintele arhaice găsite prin dicționare, sub pretext că într-o dramă așa zisă religioasă, aceasta era de nevoie. Din păcate el a dat naștere unui stil nedefinit și hibrid... Doamne! câtă deosebire între ultima piesă a scriitorului italian, așa de chinată obscură, și între *Oiseau bleu*, profundă, sculptoarea, odichuitoarea feerie a lui Maurice Maeterlinck, care a avut astăzi iarnă un succes așa de uluitor! Pe când cea dintâi pare o băltoacă turbure pe care plutesc obiecte disparate, a doua e un lac limpede ca lacrima, și proaspăt pe care-l poți privi până în fundul căptușit cu ierburi de o rară gingașie.

... De aceia Parisul se ocupă relativ puțin de piesa dela Châtelet. La ordinea zilei sânt mai ales miliardarii americani. D. Pierpont Morgan se află actualmente în capitala Franței. El a făcut dar muzeului Luvru bustul în bronz al sf. Martin pe care l'a cumpărat acum cât-va timp dela primarul neprevăzător al unui orașel de provincie din sudul acestei țări. D. Pierpont Morgan e foarte solicitat de reporterii pariziani dornici de interviuri. Așa am putut afla senzaționala știre că miliardarul din lumea nouă se hrănește cu lapte, ouă, brânză și fragi, că are un stomac debil, că nu-i place vremea ploioasă — mai știi eu? Este așa de fascinant cuvântul „miliardar”!...

În vremea asta instituțiunea fondată de dl Carnegie — un alt Croesus modern — dă cele mai bune rezultate. Se știe că regele oțelului a dăruit orașului Paris suma de cinci milioane de franci, al căror venit servește pentru a se respăși ceice se disting prin acte de eroism, întru ajutorarea aproapelui lor. Și pe când citeam darea de seamă a ultimei adunări generale, prezidată de dl Loubet, nu m'am putut opri de a-mi spune că omenirea nu e așa de rea cum o credem. Sunt în această dare de seamă cazuri de devotament sublime. Cei mai mulți eroi sunt copii dela 10 până la 15 ani. Unul a scăpat trei copilași de înec, cu riscul propriei sale vieți; altul a smuls o femeie bătrână din mijlocul flăcărilor care-i consumau casa; un al treilea, fiul unui cantonier, văzând că într'un loc șinele de drum de fer erau stricate, s'a aruncat în fața expresului ce venea cu o iușeală nebună, făcând semne mecanicului să oprească. Și așa mai încolo. Ar fi de dorit să se dea acestor fapte o publicitate cât mai întinsă, ca să vadă lumea că dacă în Franța există mulți copii vicioși și criminali precoci, ei pot fi contrabalansați de eroii de aceeași vrâstă.

...În vremea asta vara înaintează caldă, majestuoasă și sublimă. Parisul scipește de soare și azur. Iar afară din oraș, prin grădinile și livezile de smaragd, fluturii îmbătrânesc, căci luna Maiu e pe sfârșite. C. R. B.

Din străinătate.

Vizita Regelui Petru la președintele republicei franceze. Cum se știe, înainte cu vre-o trei săptămâni, Regele Petru plecase să facă o vizită președintelui republicei franceze Fallières. Când era aproape de Franța, s'a întâmplat groaznică catastrofă pe câmpul de aviațiune dela Issy-les-Moulineaux. Doliul Franței a făcut cu neputință să i se facă Regelui Serbiei primirea solemnă cuvenită și din pricina aceasta Regele Petru s'a întors în capitala sa, fără a fi pus piciorul pe pământ francez.

Acum se anunță din Belgrad că în consiliul de miniștri ținut ieri, Luni, s'a hotărât amânarea acestei vizite până la toamnă.

Monumentul lui Victor Emanuel. Din Roma se anunță: Monumentul național al fostului Rege Victor Emanuel II care a fost așezat pe Capitol, a fost inaugurat azi în mod solemn în fața întregii familii regale, a corpului diplomatic, a parlamentarilor, miniștrilor precum și autorităților civile și militare, primarilor din provincii, și a unei mulțime enorme și foarte entusiaste.

Primul ministru, D. Giolitti a rostit un discurs inaugural, spunând că acest monument național rezumă în „Tatăl Patriei” umintirile luptelor și a jertfelor martirilor care au îndeplinit reînvierea Italiei, în fața țărilor aliate și amice care iau parte azi cu o atât de mare cordialitate acestei comemorări patriotice.

Oratorul a terminat aclamând cu entuziasm pe Regele, reprezentantul Casei de Savoia, care simbolizează unitatea patriei.

Familia regală a fost mult aclamată.

Președintele Fallières a telegrafiat Regelui Italiei că se asociază împreună cu Franța și guvernul Republicei serbarilor în onoarea fostului rege Victor Emanuel II.

Din Albania. Luptele din Albania continuă încă. Albanezii revoluționari au organizat un guvern provizoriu, edând proclamație cătră toți creștinii albanezi să continue lupta mai departe. Albanezii mohamedani încă s'au solidarizat cu frații lor creștini, primind această proclamație cu atât mai mult, cu cât soldații turci i-au atacat și pe ei dărîmându-le casele cu foc de tunuri. Acum mai în urmă s'a dat o luptă între răsculați și trupele turcești în jurul întăriturei Les, din care luptă ieșind odată învingători revoluționarii, nu au putut păstra acea poziție strategică însemnată.

Din Maroc. Guvernul spaniol a expedit două vase de război, cu un echipaj de 200 de oameni spre Maroc. Numai atunci vor debarca însă aceste două vase, când consulul spaniol va crede de cuviință. În legătură cu acest fapt, ziarul franțuzesc „Le Temps”, atacă guvernul spaniol, care s'ar amesteca prea mult în chestiunea turbure a Marocului. S'ar părea în urma acestui atac al ziarului parisian că armonia celor două guverne, spaniol și francez, cari până acum au conlucrat în Maroc în cea mai deplină încredere, s'ar strica. Francezii cari au câștigat terenul cu desăvîrșire, se simt atinși în interesele lor de spanioli.

Sultanul la Salonic. Luni a plecat sultanul Mohamed la Salonic, făcând un drum căruia i-se atribuie și o însemnătate politică. Sultanul este însoțit în călătorie de doi fii ai săi și de mai mulți miniștri. Călătoria se va face pe mare. Ieri s'a telegrafiat însă că în apropiere de Köprili, pe unde ar fi trebuit să treacă sultanul, s'ar fi găsit o cantitate de patruzeci și două chilograme de dinamit și mai multe bombe. Știrea aceasta a fost adusă de agenția Havas, dar nu s'este confirmată încă.

INFORMAȚII.

A R A D, 6 Iunie n. 1911.

— **Redacțional.** Anunțăm cetitorilor noștri că seria articolelor scrise de dl Octavian Goga sub titlul colectiv »Ce e Tribuna zilelor noastre« o vom continua în numărul de mâine.

— **Armele »Românului«.** Organul autorizat de sub conducerea dlui Goldiș publică în numărul său de azi o scrisoare a fostului nostru corector Constantin Cehan, în care acest om spune că autorul notiței „Cât a costat” e dl Sever Bocu. Dl Goldiș, publicând această scrisoare, o însoțește cu un șir lung de insulte murdare și minciuni scârboase.

N'avem nevoie să luăm apărarea dlui Bocu în fața acestor atacuri incalificabile. În câteva zile va fi acasă și va ști să-și ia satisfacție.

Ținem să aducem însă și la cunoștința publicului românesc un lucru pe care noi îl știm de mult:

Organul autorizat de sub conducerea dlui Goldiș a organizat un adevărat serviciu de spionaj în jurul redacției noastre, căutând să aile tot felul de taine redacționale. Acum a reușit să prinză în mreje și pe al doilea fost corector al nostru.

Lăsăm la aprecierea publicului românesc să judece el aceste manopere ale organului autorizat și să califice el procedul unor oameni cari nu se rușinează să profite chiar și de armele murdare ale unor spioni plătiți.

În ce privește însă notița, ne-am spus cuvântul la vremea sa și nu mai socotim necesar să revenim asupra ei.

— **Alegere de primar în Brașov.** Sâmbăta trecută reprezentanța orașului Brașov s'a întrunit în ședință sub presidenția subprefectului August Jekelius, pentru a plini postul de primar rămas vacant pe urma d-lui Francisc Hiemesch, decedat primăvara aceasta. Alegerea a fost secretă și dintre cei cinci candidați Carol E. Schnell a fost ales, intrunind majoritatea voturilor. Alesul primar a fost candidat a grupării politice săsești Kreisauschusverein, dar făcându-se candidatura după cunoscutul tipic politic săsesc, Schnell a fost sprijinit și de unguri.

— **Noi membrii ai Academiei române.** Academia română a ales ca noi membri ai secțiunii științifice pe dl general Gr. Crăciunescu și pe dl I. Simionescu, profesor la universitatea din Iași.

Membru corespondent în secția istorică a fost ales dl Dr. Iancu I. Nistor, cunoscutul istoric bucovinean.

DAJKOVITS E. Atelier de fotografii artistice, — — de primul rang. — — ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după fotografii vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Atelierul se află exclusiv numai în Palatul Sas.

— **Moartea directorului gimnaziului din Beiuș.** O telegramă ne anunță că dl *Vasile Dumbrava*, profesor și director al gimnaziului român din Beiuș, a răpusat azi dimineață.

Repusatul a fost unul dintre cei mai distinși profesori ai gimnaziului din Beiuș.

Condoleanțele noastre sincere.

— **Donațiuni frumoase.** «Gazeta Transilvaniei» a primit spre publicare următorul act de donațiune:

Eu subscrisul Dr. Ioan Popp, c. și r. medic-colonel în retragere în Sibiu — fac pentru vecinica pomenire și aducere aminte a neuitatei și mult iubitei mele soții Constanța Dr. Popp, născută Dancăș, în ziua ei onomastică Constantin și Elena următoarele donațiuni:

- 1) Pentru fondul săracilor din Rășinari 200 cor.
- 2) Pentru biserica din comuna Bichiș, comitatul Bistrița-Năsăud 150 cor.
- 3) Pentru biserica catedrală greco-ort. din Sibiu 50 cor.
- 4) Pentru biserica gr.-cat. din Sibiu 50 cor.
- 5) Pentru fondul cultural gr.-or. din Sibiu 100 cor.
- 6) Pentru fondul cultural gr.-cat. din Blaj 200 cor.
- 7) Pentru muzeul «Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român» 50 cor.
- 8) Pentru masa studenților români din Brașov 50 coroane.
- 9) Pentru masa studenților români din Năsăud 50 cor.
- 10) Pentru fondul jurnaliștilor din Brașov, înfrințat de «Gazeta Transilvaniei» cu ocaziunea jubileului ei de 70 ani 50 cor.

Adecă la oaltă suma de 1000, o mie coroane.

Și acum îngerul meu păzitor, care pe mine și drăgălașii tăi copilași ne-ai părăsit cu mult prea timpuriu, dormi în pace și liniște, fiindcă dorințele tale, cât mi-a fost cu putință, ți-le-am împlinit, și fi sigură că precum în viață te-am iubit, așa și de aci înainte până vom trăi te vom iubi și adora. Fie-ți memoria binecântată și țărina ușoară.

Lovrana, în 3 Iunie 1911.

Dr. Ioan Popp,
c. și r. medic-colonel în
retr. în Sibiu.

NB. Aceste donațiuni se vor îndeplini după întoarcerea mea în patrie.

Regele Carol la »Tinerimea artistică«. Din București se anunță:

M. Sa Regele, care a vizitat săptămâna trecută expoziția »Tinerimei Artistice« și-a exprimat excelenta impresie ce l-a lăsat-o această expoziție bine-voind a cumpăra următoarele tablouri;

»Hristos și Magdalena« (Nr. 197) de Verona; »Piesaj« (Nr. 9.) de C. Aricescu; »Reminiscenta« (Nr. 63) de Kimon Loghi și două icoane bizantine de Ioanid.

— **Construirea unui nou remorcher român.** În șantierul naval din T. Severin se lucrează cu multă activitate la noul remorcher, care va fi botezat »Traian«. Acesta va fi cel mai puternic remorcher de pe Dunăre, având o forță de 1500 cai.

Se știe că în canalul de la Porțile de fier, curentul este atât de puternic în cât remorcherele obișnuite nu sunt în stare să treacă singure șlepurile încărcate prin canal, și de aceea sunt însoțite de un remorcher local care, la rîndul său, spre a putea înainta cu destulă siguranță, are un lanț sub apă în care se sprijinește la înaintare.

Noul remorcher exclude acest lanț și va trage prin canal în susul apei și cele mai grele șleपुरi.

Suntem informați că lansarea lui se va face la 25 ale curenteii.

— **«Astra» la Borgotiha.** Despărțământul Bistrița al „Astrei” pentru cultura și literatura poporului român invită cu toată onoarea pe această cale pe toți membrii și binevoitorii, cari doresc înaintarea culturală a acestui popor la adunarea cercuală generală, ce se va ține în Borgotiha a doua zi de Rusalii, la 12 Iunie 1911 st. n., orele 11 a. m. în localul școlii confesionale, cu următoarea

Ordine de zi: 1. Deschiderea adunării prin președinte. (Constituirea). 2. Raportul comitetului cercual despre activitatea din anul 1910. 3. Raportul cassariului pe 1910. Preliminarul pe 1911. 4. Exmiterea unei comisii pentru cenzurarea rapoartelor. 5. Două prelegeri pentru popor. 6. Impărțire de premii. 7. Alegerea delegaților pentru adunarea generală semicentenară a „Astrei” ținândă la Blaj. 8. Inchiderea adunării.

Bistrița, 30 Mai 1911. st. n. În numele despărțământului: *Dr. G. Tripon*, președinte. *Ion Corbu*, secretar.

NB. Trenul Bistrița-Borgoprund pleacă dimineața la orele 8½.

— **Aviațiunea în România.** Din București ni-se scrie: Duminecă seara pe la orele 6 cu aeroplanul ministerului de războiu tânărul aviator Louis Martine a făcut un frumos zbor deasupra Capitalei.

Pilotul francez a plecat la Aerodromul din Kitița, în prezența dlui general Boteanu și a zburat deasupra orașului aproape o oră, trecând până înspre Văcărești, de unde s'a întors la locul de unde pornise. Deși la o înălțime constantă de 400 m., zgomotul motorului a atras atenția publicului, care a mai văzut deasupra orașului în aeroplan pe pilotul Molla nu de multă vreme.

Indrăsnețul sbor el tânărului și abilului pilot i-a atras laudele cunoscătorilor.

— **Dr. Ștefan Tămășdan**, medic-dantist în Arad, s'a întors din călătoria sa de studii în străinătate și și-a reluat practica.

— **Tortura unui asasin.** Hofrichter, locotenentul, asasin al colegilor săi și faimosul operator cu ciacali din iarna anului 1909, după ce a fost condamnat de tribunalul militar, a fost îngropat poate pentru vecie între pereții unei celule din garnizoana Möllensdorf. De atunci își petrece viața în cele mai grozave chinuri, torturat de muștrările conștiinței și singurătatea mormântului său. A încercat în repețite rînduri să se scape de viața care i-a ajuns o sarcină și în Dumineca Rusaliilor s'a spânzurat a trei-oară de țigina ușii. Străjerul însă a prins de veste și l'a scăpat și de astădată. Medicii spun că chiar de vor reuși paznicii să-l scape de toate încercările de sinucidere e totuș puțină nădejde să rămână în viață, căci trăiește o viață grozav de torturată și e paralizat aproape cu desăvârșire.

— **Un prost serviciu.** În Arad se ridică din negura ce era s'o acoperă pentru totdeauna revista beletristică „Jövö” și în numărul dela începutul lunii acesteia aduce și câteva note asupra mișcării literare românești alături de o reușită traducere a poeziei „Noi vrem pământ” de Coșbuc, pe lângă fagăduiala că va urmări de aproape literatura noastră dând în traducere și bucăți alese din autorii de seamă. Foarte bine și foarte laudabil, decât doar că începutul nu e tocmai ademenitor cel puțin după cele publicate în cronică „România nouă”, unde Costa János își plasează fierbințele publicistice, mistificând literatura cu politica, țara românească cu Ardealul ca pe urmă să ajungă la concluzia că avem o literatură tot atât de mizerabilă ca cerșetorii Chinei sau ai Rusiei.

Firește ca să poți scri un cuvânt de apre-

ciere asupra tinerei dar, ca să fim modești, destul de frumoasei noastre literaturi, trebuie un dram de cunoștință cu temei a mișcării literare mai noi, darul cu care nu e înzestrat Costa, care-ș încearcă glasul dogit și de pe meleagurile celuilalt țărîm.

Dăm deci un sfat inițiatorilor acestui curent nou, altruist în literatura ungurească să-și aleagă condeie mai cu competență în materie, căci în felul acesta fac un îndoit prost serviciu, și lor și nouă, căror elucubrații a la Costa ne fac aceeaș cinste ca și istoria lui Alexici sau Crestomația lui Gaster.

— **Nou zugrav român.** Primit următorul aviz: Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința on. public român aflător în Budapesta, cât și celui din provincie, că cu începutul lunii Aprilie 1911 *mi-am deschis în Budapesta, I., Döbrentei-u. Nr. 9, întreprindere românească de zugrăvire și decorații artistice*, precum zugrăviri de firme, vopsiri de mobile, uși etc., atât pentru locuințe private, cât și pentru biserici sau alte zidiri mai de frunte publice.

Fiind *singur zugrav român* în capitala țării, care mi-am câștigat cele mai de frunte praxe în branșa aceasta, atât pe la școlile de industrie și artă din Ungaria și străinătate, precum și dela cei mai recunoscuți arhitecți, sub a căror mână am lucrat ani îndelungați, rog pe On. public român din capitală și provincie ca să-mi dea tot sprijinul, pentru a putea exista și aduce cinste și onoare neamului nostru. Cu toată stima: **Ioan Vițelar**, zugrav și decorator artistic.

— **Dela Soc. »Petru Maior«.** Aducem și pe această cale sincerele noastre mulțamite, Magnificenței Lor doamnei și domnului Eleftera și Teodor Dr. Mihali, cari au binevoit a se înscrie membrii fundatori plătind taxa de câte 100 cor. (200); precum și P. T. dlui Dr. V. Bianu, medic în Buzău, pentru ajutorul de 50 cor. și on. institut de credit și economii „Coroana” în Bistrița pentru ajutorul de 10 cor. Iată ce ne scrie între altele dl Dr. V. Bianu „...Fie ca duiosul d-voastră apel să miște inimile bogaților noștri și să le deslege pungile contribuind la mărețul d-voastră scop!

Alte nații ar face din *Societatea Petru Maior* un fel de *Universitate liberă românească*: Să ne ajute Domnul! Buzău etc...”

Da, stimate domnule Bianu, *aceasta o dorim și noi!* Dar unde lăsăm nepăsarea totală față de Societate a părții celei mai mari dintre studenți și mai ales a celor *bătrâni, cari ar trebui să fie capul tuturor mișcărilor noastre!* Pentru societate: **H. C. Deac**, vicepresident, **Ioan Meșotă**, casar.

— **Birocratismul german.** În caz hazliu despre birocratismul puternicului popor german, servește următorul: Un medic a fost chemat, ca expert la tribunal, unde avea să-și dea părerea în afacerea unor femei de moravuri ușoare. Nevoind să ocupe loc pe banca martorilor, aceeași cu a parfidelor, din cauza societății inconvenabile, și-a luat un scaun și s'a așezat la masa avocaților. Văzându-l însă servitorul, care cunoaște dispozițiile legii în ce privește formalitatea desbaterilor l'a somat să părăsească locul, deoarece acela este al avocaților. Medicul i-a ripostat, că este expert; și l'a rugat să-i arate locul, unde să se așeze. Servitorul s'a oprit puțin, s'a gândit un moment, apoi a luat o masă și un scaun, le-a așezat în colțul sălii de desbateri, și cu o gravitate de cunoscător al legii a spus:

Atelier optic. Isvor vrednic
de încredere și ieften pen-
tru orice cumpărături

Dobó Albert, Kolozsvár,

— Giuvaergiu. — Mátyás király-tér 15.

Fosta prăvălie HUSZNIK.

Își recomandă magazinul său bine asortat cu ciosornice de fabricație renumită. Mare asortiment de juvare din aur, argint, briliante și obiecte din argint veritabil de China, cum și în articole optice.

— Dlui expert i se vine masă separată. Medicul surprins de această disciplină s'a retras la locul arătat și gânditor, aștepta începerea desbaterii.

Trebuie însă să iasă afară. Pe galerie a văzut inscripția „pentru avocați”. Nebătându-și capul a voit să deschidă ușa dar un servitor ce se afla acolo, i-s'a adresat, certându-l că de ce nu se acomodează dispozițiilor ori nu știe ceti. Rușinat de observările servitorului, medicul a urcat treptele la catul întâi dar și aici a văzut o inscripție „pentru procurori”. N'a cutezat să intre și a urcat și catul al doilea, căutând inscripția „pentru experți”.

A fost o alergătură zadarnică, căci o așa inscripție nu se afla. Desesperat medicul deschise în sfârșit o ușă, fără a se mai uita, pentru cine este rezervată.

Dabia intră însă, când iar un servitor, se opri în fața lui și îl luă la refrec, că nu vede că este scris „pentru judecători”? Medicul i-a răspuns, că a fost suprema așteptare și că înzadar a căutat cabinetul „pentru experți” el nu la aflat. Servitorul, cu toate că se vedea, că meditează asupra cazului, nu s'a lăsat, și i-a spus medicului: „E adevărat, la experți nu s'au gândit și nici în procedură nu se face nici o amintire”. Medicul neavând altceva de făcut s'a refugiat dinaintea birocratismului la un restaurant vecin, unde bine înțeles nu s'au mai închis ușile.

Cazul acesta a provocat multă ironie în presa streină la adresa Germaniei, țara birocratismului...

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I
In fața palatului administrativ (comitatului)

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

11 Iunie n.

Sibiu: Convenire socială în sala mare dela «Unicum». Convenirea e organizată de «Reuniunea sodalilor români din Sibiu». Venitul curat se va da pentru ajutorarea Românilor din Broșteni, năpăstuiți de groaznic incendiu.

Inceputul la orele 8 seara.

*

14 Iunie n.

Beiuș: Festivitate școlară în sala de gimnastică cu ocaziunea aniversării a 20-a dela întemeierea internatului pavelean.

Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Curs pentru pantofari și cismari. Rugăm pe cărturarii noștri dela sate să binevoiască a aduce la cunoștința pantofarilor și cizmarilor din partea locului, că la școala de specialitate a pantofarilor din Sibiu se ține un curs de 3 săptămâni, care începe la 24 Iulie și se termină la 12 August n. c.

Instrucția, care se dă gratuit, ține dela 7—12 a. m. și dela 2—6 d. a. Obiectele ce se predau sunt: 1. Cunoștințe pregătitoare din geometrie și aritmetică, încât acestea se recer la facerea desemnurilor de model; 2. desemnuri și croitură model; 3. studiu asupra piciorului, asupra materialului de lucru și despre luarea măsurii și 4. purtarea contabilității industriale.

Participanții români de religiunea gr. or. primesc pe lângă materialul de scris, cărțile de lipsă, locuința și patul în mod gratuit, și un ajutor de 20 cor. pus la dispoziție din partea consistorului arhidiecezan din Sibiu. Frecvențații

la sfârșitul cursului se provăp cu atestat de frecventare.

Terminul de înaintarea cererilor e până la 10 Iulie n. c.

Cererile să se adreseze dlui Schuster Martin, director (Sibiu, str. Sag. Nr. 29.)
Sibiu, 27 Maiu n. 1911.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Vic. Tordășianu,
president.

Stefan Duca,
notar.

Aviz Inregistrându-se firma însoțirii economice-comerciale »Plugarul« din Blaj, acest nou institut românesc își va începe activitatea sa în 15 Iulie 1911 st. n. Rugăm deci cu insistență pe toți acei domni cari au primit coale de subscripție să binevoiască a ni-le renapoaia cel mult până în 15 Iunie 1911 st. n. ca să putem ținea în evidență membrii însoțirii noastre și să putem introduce rami de operațiune în proporțiune cu numărul cuotelor subscrise și în conformitate cu necesitățile membrilor înscriși.

Ceice dorec a primi liste de subscriere sau dorec a se înscrie ca membri la însoțirea »Plugarul«, binevoiască a se adresa la subscrisa direcțiune.

Din 15 Iulie st. n. încolo însoțirea »Plugarul« va sta în cadrele ramilor de operațiune, ce se vor introduce, la dispoziția On. public. Direcțiunea însoțirii »Plugarul« în Blaj.

: Dr. Dimitrie Popa :

doctor în medicina universală
specialist în morburii interne și
— de femei —

fost medic de clinică univ. și de spital.
Arad, Strada Petőfi 10. (I. gimn.)
Consultează: 11—12 ore a. m. și 3—5 p. m.

BIBLIOGRAFII.

„Noua revistă română”. De sub direcțiunea dlui C. Rădulescu-Motru a apărat cu următorul sumar:

Noutăți: Conflictul dela Sf. Sinod. — Demisiunea Mitropolitului Primat. — † C. I. Stoicescu și † General G. Manu.

Cestiuni actuale: C. Rădulescu-Motru. Ca la noi la nimeni. Comunicarea dlui Duiliu Zamfirescu la Academia: Metafizica cuvintelor și Estetica literară.

Cestiuni sociale: Artur Gorovei. Prin țară. (Insemnări din călătorie).

Critica: N. Em. Teohari. Criticii noștri: Dl G. Ibrăileanu,

Literatură: Const. Paul. «Lied». In robie. Mihail Cruceanu. Clopotul de pension.

Insemnări: O lacrimă pentru Ioan Adam. — Un monument lui Paul Verlaine. — Recepțiunea dlui Iorga la Academie. — Publiciști de contrabandă.

Revista Revistelor: Covorbiri literare. — Revue Bleue. — Le Figaro. — Les Annales.
Memento.

La Librăria Tribunei din Arad, se pot căpa

propise (corecte) de examen.

100 bucăți Cor. 1-20 + 20 fil. porto postal.

Tot aici se pot comanda și cărți pentru premii școlare cu rabat cuvenit.

A. Cotruș: Poezii a 1 cor. + 10 fil. porto.
Ion Cocârlă-Leandru: Jalea Satelor (poezii), a 2 cor. + 20 fil. porto.

La Librăria Tribunei se află de vânzare:
Cărți postale reprezentând pe poetul Octavian Goga cu aviatorul Aurel Vlaicu, bucata 16 fil. plus 10 fil. porto. 50 buc. 7 cor. plus 55 fil. recomandat 100 buc. 12 cor. plus 55 fil. porto.
Călușerii ilustrate reprezentând călușerii dela

balul din Arad 1911, buc. 14 fil, 50 buc. Cor. 6 100 buc. Cor. 10 plus porto postal.

Cereși seria de 12 bucăți a *ilustratelor nouă dela balul costumat* din Arad 1911, dela Librăria Tribunei, Arad. Bucata costă 24 fil. plus 10 fil. porto. O serie de 12 buc. Cor. 250 plus 20 fil. porto, recomandat 45 fil., 50 bucăți Cor. 9—55 fil. rec. 100 bucăți Cor. 16 plus 65 fil. rec.

Aceste ilustrate se vind în folosul Reuniunii Femeilor Române din Arad.

La „Librăria Tribunei” se află de vânzare:

N. Iorga: Mihai Viteazul (Schiță de poem dramatic). Teatru a 1 cor + 5 fil. porto.

E. Suci: Nunta Țiganului. Comedie originală intr'un act, scrisă în versuri a 60 fil. + 5 fil. porto.

E. Suci: Au plecat la târg de vite. Dialog a 30 fil. + 5 fil. porto.

E. Suci: Țiganul cătană. Comedie originală intr'un act a 30 fil. + 5 fil. porto.

La „Librăria Tribunei” se află de vânzare: Biblioteca „Lumina” a 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 1. Em. Gârleanu: **Trei Vedenii.**

Nr. 2. H. de Balzac: **Călăul.**

Nr. 3. I. Agârbiceanu: **Prăpastia.**

Nr. 4. Paul Heyse: **Prisonierii.**

Nr. 5. N. Beldiceanu: **Un singuratic.**

Nr. 6. Alfred de Musset: **Mimi Pinson.**

Nr. 7. Carmen Sylva: **Prințul Codruului.**

Nr. 8—9. Er. Renan: **Viața lui Isus.**

Nr. 10. Victor Eftimiu: **Fără suflet.**

Nr. 11. Benjamin Constant: **Adolf.**

Nr. 12. C. Micszath: **Cavalerii.**

Nr. 13. D. Anghel: **Povestea celor năcăjiți.**

La Librăria „Tribunei” se află de vânzare: Bibl. Minervei a 30 fil. + 5 fil. porto:

Nr. 100. Dr. Th. Mirosenescu: Cura de slăbit și de îngrășat.

Nr. 101. C. Flamarion: Urania. Volumul I. Traducere de I. Mihălcescu și C. Chifu.

Nr. 102. C. Flamarion. Urania. Vol. II. Traducere de I. Mihălcescu și C. Chifu.

Poșta Administrației.

Ignatie Vișoiu, Chelmac. Dorința vi-s'a împlinit.

Vasile Ocnariu, Makovistye. Abonamentul achitat până la 1 Septembrie 1911.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și 1918.

BEISZ

MIKSA

fabrică de MOBILE

în

Oradea-mare-Nagyvárad

Calea Rákoczi-ut No 14.

(Lângă Apolo).

Dr. B. BASIOTA medic
specialist în morburii femeiești.
Cluj-Kolozsvár, Str. Ferenc József No 6.
Consultațiuni între orele 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Ministerul Finanțelor.
Direcțiunea Comptabilității Generale
a Statului și a Datoriei Publice.
Datoria Publică.

Nr. 16740. 6 Maiu 1911.

Publicațiune.

A 45-a tragere la sorti a titlurilor de rentă amortibilă din 1889, împrumutul de Lei 32.500.000 se va efectua în ziua de 14 Iunie 1911, la ora 10 ante meridiane în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în „Monitorul Oficial” Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri o valoare nominală de Lei 329.700 în proporția următoare:

32 titluri de câte 5.000 Lei	160.000
165 „ „ „ 1.000 „	165.000
47 „ „ „ 100 „	4.700

244 titluri pentru o valoare nominală de Lei 329.700

Publicul este rugat a asista la tragere.

Directorul Comptabilității Gen.
 a Statului și a Datoriei Publice.
D. Vbrovici.

Caut un candid. de avocat cu practică bună

re să fie în stare în caz de lipsă a cancelarului singur. Poate intra momentan sau cel mult în 1 Iulie a. c.
 Salarul după învoire.

Dr. Augustin Deac,
 avocat
 Orăștie (Szászváros).

Wällischhof

stabiliment de hidroterapie și sanatoriu

aranjat conform tuturor recerînțelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann; (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium, băi medicinale și electrice, gimnastică etc.) 30 minute depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimburii organice (neurasthenie, histerie, amemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.)

Cură de slăbire și îngrășare.

În stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.

Telegrame și telefon: Wällischhof-Gießhübl bei Wien.

Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Salon de haine bărbătești

J. Schneider, Sibliu

Hermannsplatz 8, etagiul I.

Palatul Habermann. (Nagyszeben).

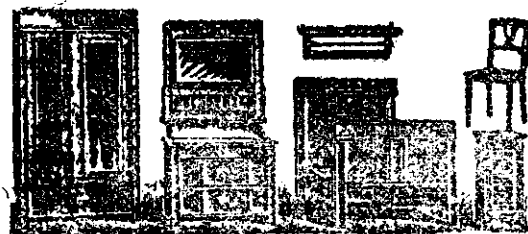
Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL

tâmplar de edificii și mobile

NAGYENYED, Rozsa-utca.

(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrate în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenia și fotolii.

JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și ciasornicar,

în Orăștie. Szászváros.

Filială în Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint

și ceasornice pe

lângă garanție și

prețuri moderate. —

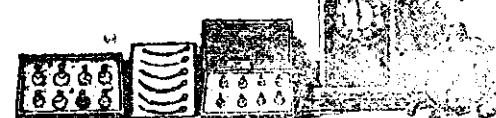
Să fac orice reparaturi

de juvaere și ceasornice

de aur, repede

precis și ieftin. —

Serviciu conștiințios. :-

Leon Tolstoi.

30

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

„Toții tăcură la intrarea Anei Mikhailovna, cerșind chipul ei slab și dezolat, precum și pe marele bărbat Pierre, care o urma supus, cu capul plecat. Ea stă, și ochii ei spuneau lămurit, că momentul de-așa venise, și susținu, cu o siguranță de petersburgheză încercată, privirile ațintite asupra ei. Se știa că era vorba de acea care o urma și pe care muribundul se săl vadă. Îndreptându-se fără grabă către dușmanul contelui și închinându-se nu prea adânc în fața lui, ceru respectuos s'o binecuvinteze și se adresă cu aceiași umilintă și celuilalt demnitar al bisericeii. — Slavă Domnului! că am ajuns la vreme, spuse ea și se aplecă de-a frică... E fiul contelui! Ce clipă terroizitoare!

După ce șopti aceste cuvinte, se întoarse spre medicul — Scumpe doctore, tânărul acesta este fiul contelui, e vre-o speranță?

Doctorul ridică ochii la cer și înălță din umeri. — Ana Michailovna îl imită întocmai și acoperindu'și ochii cu mâna, se îndepărtă cu un suspin adânc, apoi se întoarse de Pierre cu o fizionomie respectuoasă, tristă și de o duioșie semnificativă.

— Aibi încredere în bunătatea Sa. Și arată lui Pierre o canapea, făcându-i semn cu degetul să șadă; apoi merse fără șgomot la ușa misterioasă care atrăsese atenția tuturor, o deschise încetșor și dispăru.

Pierre, care se hotărise s'o asculte orbeste, se așeză pe canapea și băgă de seamă, nu fără mirare, că toată lumea se uita la el, cu mai multă curiozitate decât interes. Cu toții șopteau între dânșii, arătând spre el, cu un fel de teamă și de servilitate. I-se arăta un respect cu care nu fuse obișnuit și o doamnă necunoscută ce sta de vorbă cu doi preoți, se ridică să-i cedeze locul; un aghiotant împărătesc îi ridică mânușa de jos și i-o întinse; medicii tăceau și îi făceau loc să treacă. Prima mișcare a lui Pierre fusese să refuze locul oferit, ca să n'o deranjeze pe doamna, să și ridice singur mânușa de jos și să-i ocolească pe medicii cari, de altmintrelea nu-i stăteau în drum; dar la urmă își zise că poate nu se cade să facă așa, că el devenise cineva, și că eu toții așteptau mult dela dânșul în această noapte misterioasă și tristă, că, în sfârșit, era de datoria sa să primească serviciile ori și cui.

Luă deci în tăcere mânușa pe care i-o prezenta aghiotantul, se așeză pe locul oferit de doamna necunoscută, își răzîmă mâinile pe genunchi, în atitudinea unei statui egiptiene, bine hotărît, ca să nu se compromită, să facă totul după voința altora și nu din propria sa inițiativă.

După două minute prințul Vasile își făcu majestuos intrarea, cu capul sus și îmbrăcat într'o redingotă lungă pe care străluceau trei stele. Părea slăbit; ochii lui se măriră când îl zări pe Pierre. Îi luă mâna, ceea ce nu făcuse nici odată, și o lăsă binișor în jos, ca și cum ar fi voit să-i încerce puterea de rezistență.

— Curaj, curaj, amicul meu... a cerut să te vadă. E bine!

Și dete să se îndepărteze, când Pierre crezu de datoria sa să'l întrebe:

— Dar sănătatea...?

El se opri încurcat, neștiind ce nume să dea contelui, tatăl său.

— Acum o jumătate de ceas a mai primit „o lovitură”. Curaj, amicul meu!

Pierre era așa de zăpăcit, încât i-se păru că murindu-l primise o lovitură dela cineva, și opri pe obrazul prințului Vasile niște ochi speriați. Dar prințul, după ce schimbă câteva cuvinte cu doctorul Lurraiu, se strecură pe vârful ghetelor prin ușa întredeschisă. Cea mai în vârstă dintre prințese îl urmă, de asemenea clerul și servitorii casei. Se făcu o mișcare în camera bolnavului și Ana Mikhailovna deschise ușa și veni, palidă dar fermă, să'l ia pe Pierre.

— Bunătatea divină este nesleită, îi spuse ea. Ceremonia extremei ungeri începe... vino...

El se ridică și băgă de seamă că toate persoanele cari erau acolo, împreună cu doamna necunoscută și cu aghiotantul împărătesc, intrară cu dânșul în încăperea vecină, ea și cum nimeui, de aci înainte, n'avea nevoie de nici o autorizație.

(Va urma).

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„ specialist pentru dinți artificiali fără pod in „

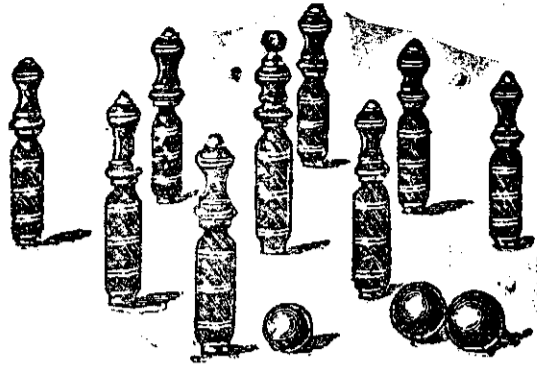
CLUJ-KOLOZSVAR.

(La capătul străzii Jókai, in casa proprie.)

Pune dinți și cu plătire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

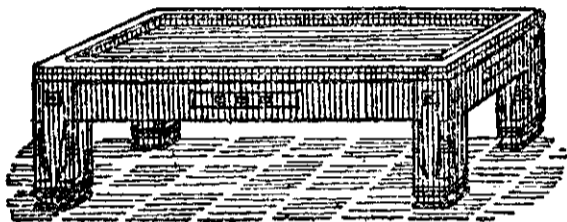
POLACSEK HENRIK, strungar artistic
Budapesta VII., Nagymezőutca 31.

Recomandă fabricatele sale pregătite din lemn de prima calitate, ca bile pentru popici Lingnum-Sanctum, apoi articole pentru aranjamentul cafenelelor, precum, bile, daturi pentru biliard, şahuri, domino, rame p. ziare, în prețuri foarte moderate. Totodată iau în interpretare totfelul de reparații în bransa mea, în preț mic. Comandele din provincie se execută prompt și solid.

— Premiat la expoziție cu medalie de aur. —

H. PÁLLÁN succesor
Styászni József
prima fabrică ardeleană de billarde și timplărie în
Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor.
La cerere trimite instalatorul de biliarde și în provincie. — Ține mare asortiment de biliarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

Econoamă.

O femeie română văduvă fără familie (inteligentă) dar lipsită de mijloace, în etate de 45—48 ani *află îndată aplicare* ca econoamă la un preot văduv fără familie.

A se adresa la administrația »Tribunei«, sub numele »Simplex«.

AVIS!

»Patria« cassă de economii societate acții în Blaj are lipsă de
2 practicanți.

Salarul anual e 1200 Coroane.
Reflectanții să-și trimită documentele de calificare până în 20 Iulie 1911.
Se recere și cunoștința limbilor germană și maghiară.

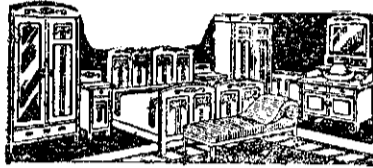
Lemnăria și fabrica de mobile din Ungaria de sud.

(Délmagyarországi fűmegmunkáló és bútorgyár).

Timișoara

Fabrica: Ellsabetin, Hattyu-u. 23.

Depozitul: Josefina, Kossuth-u. 17.

Avem în depozit: mobile p. dormitor, sufragerie, salon și locuitor garçon, lucrate în atelierul nostru, apoi garnituri de piele precum și mobile de aramă, executate după cele mai moderne și nouă cerinți. — Comandele se efectuează grabnic și conștiințios, pelângă garanță demnă de toată încrederea. Prețuri convenabile.

Urmașul lui Gustav Novák

pălărier

și magazin de modă bărbătească

Timișoara-Josefina

Strada Ludovic Kossuth No 17.

Cel mai mare magazin de
pălării moderne
pentru domni și copii, precum și în articole de modă bărbătească și chipie pentru uniforme cu prețurile cele mai moderate și serviciu prompt.

In atenția cumpărătorilor de mobile

le recomand magazinul meu din Arad, strada Fejsze No 6 unde țin în depozit: aranjamentele cele mai moderne, pentru dormitoare, sufragerii și saloane cu prețuri moderate.

Primesc comande în atelier conform cerințelor preliminare și mustrelor ce le servesc publicului. — Condițiile cele mai favorabile.

Cu stimă:

Csatlós András,
măsar și dulgher.

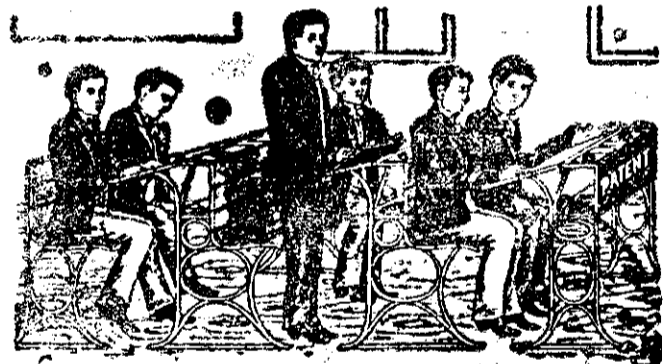
Cele mai frumoase

ILUSTRATE

ca portul național, țărani, ciobani și țărance din Ardeal și România; apoi peisaguri, pasteluri, nuduri, portrete ș. a

se pot căpăta la:
Librăria Tribunei

— din Arad. —

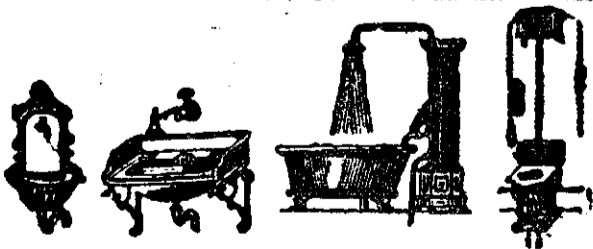
Cele mai moderne mobile din fier și aramă și cele mai practice bănci igienice de școală și mobilarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor ș. a școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se fabrică numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brasaov, str. Fekete nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașini.

Apaducte.

Cei ce doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui **Pichler Ignátz, Cluj, Szép-u. 1.** cunoscut atât în Budapesta cum și întreaga țară. Telefon Nr. 779.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casării și școli. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit.

Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rânduială a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noul care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanță de 3 ani. —

Haas = Károly

primul armurar și optician din Szabadka, Egres-u. (Uri Kasinó).

Mare asortiment de
arme și biciclete

de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale acestora. Se primesc pelângă garanție și prețuri moderate totfelul de reparații de arme de orice soi, mașini de cusut, biciclete gramofonice, mașini de scris, precum și prefacere armelor și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios.

Ingrijivă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de griji, este a se înscrie de membru la

Asociația **Esechiană** de ajutorare Reciprocă.

La aceasta asociație poate să se facă membru ori-care persoană dela vârsta de **16—80 ani** pe lângă o tacsă lunară de 1 cor. și tacsă de contribuție de moarte, deja după un an de membru i-se **solvește moștenitorului un ajutor de 2000 cor.** iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membru prin oare-care nenorocire **neputincios de muncă se solvește până când trăiește o rentă lunară de 50 cor.** Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în bani gata **2000 cor.** însă dispunând membrul că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solvește membrului o rentă lunară de **50 cor.** Membrii înscriși dela vârsta de 60—80 ani n'au drept la rente. Se pot semna 1—2 cuate (2000—4000 cor.) **Atestat medical** sau se recere.

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritșuri, poate fie-care și asigura fetele, dacă aceste n'au trecut vârsta de 18 ani. Se pot semna 2—3 cuate (2000—4000 cor.) Dacă o fată după 3 ani de membru rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, **la măritș, fata totuși primește prima asigurată,** iar până atunci — însă cel mult până la vârsta de 20 ani — primește o rentă lunară de 20 cor. Tot aceasta rentă primește ea până când trăiește, dacă după oare care vreme rămâne nemăritată. Societatea oferă fiecărui cea mai mare garanță: cuate semnate până la **10,000.000 cor.** și peste **200.000 cor.** fond de garanță.

Prospecte și blanchete trimitem gratuit. **Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.**

Spre deosebită orientare: Sistemul nostru fiind prea puțin cunoscut și prin alții, folosind și chiar firma care seamănă cu firma noastră. Deci rugăm ca pe epistolele adresate nouă a se scrie cuvântul **Esechiană** cu litere groase și al subtrage.

„Asociația **Esechiană** de Ajutorare”.

Direcțiunea pentru Ungaria:

Comisioane (Temesvár-Belváros, Hunyad-utca 4., I. emelet.)

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptori și măiestrii pietrari.

Atelierul central și magazinul: Cluji—Kolozsvar, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:

Sibiu—Nagyszeben, Fleischergasse 17.

Filiale:

Déva și Nagyvárad.

Th. Schmidt

fabrică de ploiere

Sibiu—Hermannstadt, Reispergasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai noi și mai moderne

ploiere-entoutcas

(soare și ploaie)

de calitate excelentă

pentru domni și dame.

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Friderich Schintzel

— fabrică de mezeluri, —

— salăm și cârnățarie —

în Nagyszeben—Hermannstadt
— Jungenwald-strasse No 3. —

Își recomandă diferitele specialități de cârnați de cea mai fină calitate, șunci, salamă, pariser, cârneței de hrean și frankfurt, caș de ficat, sarfaldă, etc. Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc.

Liste de prețuri gratuit. Vanzătorii primesc rabat. Comandele din provincie se efectuează prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul.

● STEIN MIKLÓS ●

— fabrică de tăiat pile —

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. Primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

Vînzare de pămînt!

Pe pusta KUTASI

442 holde mici de pămînt arător

al doamnei V. KISS

sunt de vînzare

în bucăți mai mici sau mari.

Pe acest pămînt arător de clasa I-ă sunt deja votate împrumuturi de 900 Coroane după 442 holde mici.

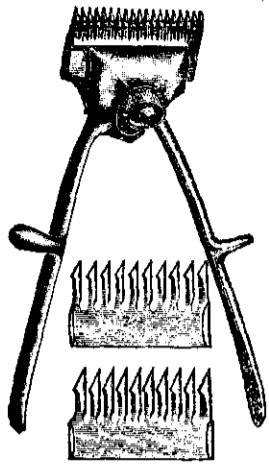
Informațiuni mai de aproape vă singur numai:

Herzog Sándor

Arad, Str. Weitzer János 15.

Numai e lipsă

ca să tunzi părul ciasuri întregi cu ajutorul foarfecilor și al piaptănelui. *Fiecare econom* poate comanda pe o carte postală pe seama familiei

Mașina de tăiat părul Solingen

pregătită din cel mai bun oțel.

Foarfecile mașinilor noastre nichelate sunt ascuțite și ciselate cu mare îngrijire și astfel să și expedeză, alăturându-se la o mașină și un piaptăn de tăiat de 5 și 10^m un feder în rezervă, și olei de uns.

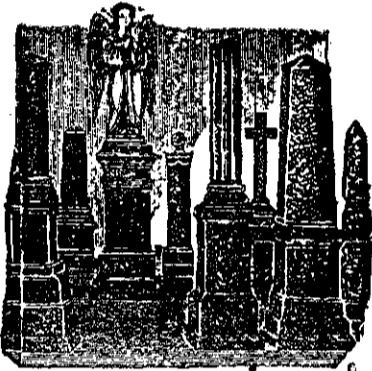
Expedierea se face și cu ramburs, ori trimițându-se banii înainte.

Prețul unei bucăți 6 cor., două bucăți se trimit franco (poșta plătită).

Frații LENGYEL Testvérek
magazin de expediție
KAPOSVÁR. (Somogy m).

Nagy József, sculptor.

Fabrică cu instalații electrice de orice mobile din marmor, grănit, sienit și marmor de labrador în

Brașov—Brassó.

Primește spre efectuare orice lucrări de sculptură, precum și pietrii sepulcrale, monumente, mauzolee din orice fel de piatră. Comandele se execută grabnic și conștiințios.

EDUARD LEXEN

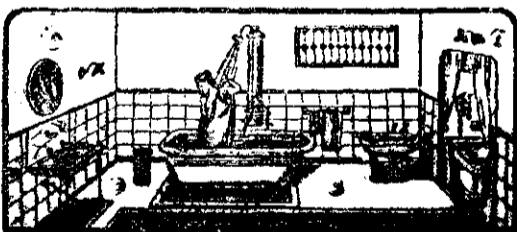
tinichigiu și antepriază de instalațiuni

BRAȘOV, Strada Lungă No 29.

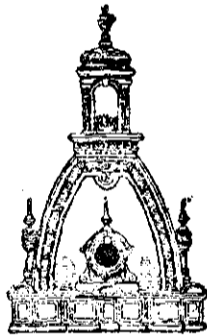
TELEFON No 334.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coverișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru ghiată, vase pentru spălat și altele.

Specialist in apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

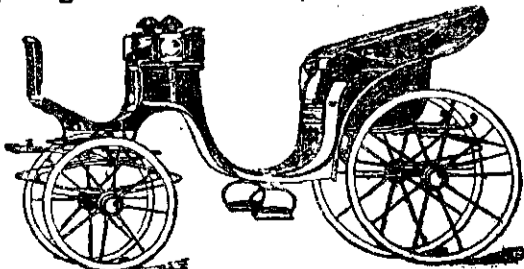
Lampe de carbid de toffelul dela 3 coroane în sus. — — Engrosiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

Urmașul lui Francisc Mirko ADOLF LOGOFET

Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare toffelul de lucrări de fabricări de căruțe pelângă serviciu culant și execuție promptă.

Mai departe execută tot-felul de lucrări de șelar, lustruitor, faur și rotar etc pelângă prețurile cele mai ieftine.

Atelierul de fotografiat MUSCHALEK

Brașov, Strada Porței No 27 (lângă Fleischer).

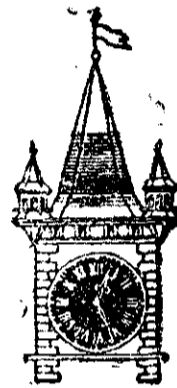
Atelier pentru fotografii artistice, tablouri, grupuri, de copii, moment și genre, fotografii sportive și arhitectice.

Executare de prima calitate la înmărirea de acvarel, pastel, și platinotipie până la mărimea naturală.

Fotografări afară de atelier și pe orice timp. Comandele se efectuează repede și prompt.

Adolf Hemper fabricant de orloage de turn în :

Nagyszeben, Heltauergasse 2.

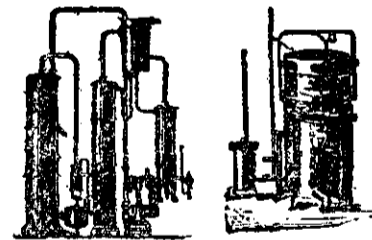

Face pe lângă prețuri moderate și garanție de mai mulți ani orloage de turn, școli, castele și cazarme, primește deasemenea și repararea lor

Fiind chemat mă duc ori unde în persoană, prospect fac gratuit și trimit franco ori cui îi cere.

Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászseben, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Toffelul de instrumente și lucruri necesere la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.

Vase de fier cafea, vase de spălat și curățit.

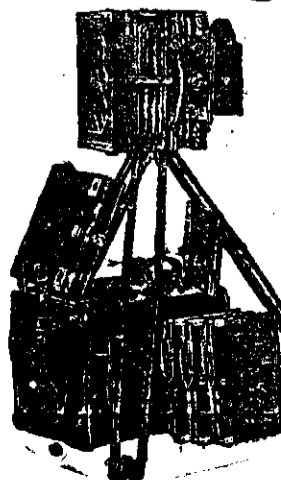
Mai departe primește și montarea și repararea fântanelor artificiale pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare“ în

Brașov, Strada Claustrului 11.

Mare alegere în ceaiuri fine, cele mai bune rumuri, prăgiture pentru ceai, cognac, cafea naturală și prăjită, precum și esențe franțuzești și germane. Parfumerie, articole de toaletă, bandaje, desinfectorii, calii chimice, și vâpseli.

Mare depozit în

aparate de fotografiat

și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.